

Výroční zpráva

**o výkonu regionálních funkcí v knihovnách
Královéhradeckého kraje**

v roce 2015

Zprávu předkládají:

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
a knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí
v Královéhradeckém kraji

Hradec Králové, 15. února 2016

Obsah

Úvod - Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2015	3
Komentář ke krajskému sumáři výkonů regionálních funkcí	6
Hodnocení výkonů a financování regionálních funkcí dle jednotlivých oblastí	
Krajská knihovna - Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	9
Pověřená knihovna pro oblast Hradec Králové - Knihovna města Hradce Králové	13
Pověřená knihovna pro oblast Jičín - Knihovna V. Čtvrťka v Jičíně	18
Pověřená knihovna pro oblast Náchod – Městská knihovna Náchod	24
Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Kostelec n. Or. – Městská knihovna Kostelec n. Or.	28
Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Dobruška, Rychnov n. Kn. – Městská knihovna Rychnov n. Kn.	30
Pověřená knihovna pro oblast Trutnov – Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově	36
Statistické výkazy výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015	39

Úvod

Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2015

Dokumenty

Program regionálních funkcí na podporu knihoven Královéhradeckého kraje byl v roce 2015 vymezen Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky z roku 2014, Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb, Konceptí rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na období 2014-2018 a písemnými smlouvami uzavřenými s účinností od 1. 1. 2015 mezi krajskou knihovnou a pověřenými knihovnami.

Finanční zajištění

Výkon regionálních funkcí byl finančně zajištěn z rozpočtu Královéhradeckého kraje na základě usnesení č. ZK/18/1190/2014 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 8. 12. 2014 a usnesení č. ZK/20/1316/2015 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 30. 3. 2015. Krajská knihovna financovala své metodické funkce vůči knihovnám regionu z vlastního rozpočtu. Zřizovatelé knihoven přispívali na základě dotačních nebo darovacích smluv na nákup výměnných fondů.

Krajský systém knihoven

Sít' knihoven zapojených do systému regionálních služeb Královéhradeckého kraje

Sít' knihoven*	Obsluhované knihovny	Pověřené knihovny	Profesionální knihovny	Neprofesionální knihovny	Samostatně evidované pobočky	Knihovny specializované
Krajská knihovna	6	6				
Hradec Králové	106		7	85	5	9
Jičín	79		12	61	2	4
Náchod	87		10	60	13	4
Kostelec n. Or.	28		3	19	5	1
Rychnov n. Kn.	56		4	48	4	0
Trutnov	61		8	41	4	8
Kraj celkem	423	6	44	314	33	26

* Počet obsluhovaných knihoven je uveden ve smlouvách o přenesení regionálních funkcí mezi krajskou knihovnou a pověřenou knihovnou. Během roku se počet knihoven zvýšil o nově otevřenou Místní knihovnu Volanice v oblasti Jičín.

Krajská knihovna – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové – vykonává v souladu se svou zřizovací listinou koordinační, vzdělávací, metodické a poradenské činnosti vůči ostatním knihovnám kraje. V těchto činnostech spolupracuje a uzavírá smlouvy o přenesení regionálních funkcí s 6 pověřenými knihovnami v oblastech Hradec Králové, Jičín, Náchod, Kostelec nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov. Příjemci regionálních služeb jsou knihovny zřizované městy a obcemi, pobočky knihoven v přidružených obcích a knihovny specializované. Oproti roku 2014 ubyly 2 knihovny (v okrese Hradec Králové a Trutnov). V oblasti Jičín a Trutnov jsou

regionální funkce centralizovány do pověřené knihovny, v ostatních oblastech funguje střediskový systém.

Oblast	Počet obsluhovaných knihoven a poboček zřizovaných městy a obcemi celkem	Oblast	Počet knihoven zapojených do střediskových služeb	
			Pověřená knihovna	Městské knihovny
Hradec Králové	98	Hradec Králové	1	5
Jičín	74	Jičín	0	0
Náchod	83	Náchod	1	4
Kostelec n. Or.	27	Kostelec n. Or.	1	1
Rychnov n. Kn.	56	Rychnov n. Kn.	1	3
Trutnov	54	Trutnov	0	0
Kraj celkem	392	Kraj celkem	4	13

Pracovníci zajišťující regionální služby v roce 2015

Počet pracovníků placených z dotace na regionální funkce, kteří zajišťují fungování regionálních služeb v pověřených knihovnách, se zvýšil o 0,625 úvazku. Navýšení se týká oblasti Náchod a Rychnov n. Kn.; v předešlém roce snížený úvazek v oblasti Hradec Králové zůstává bez změn.

Oblast	Pracovní úvazky (přepočtený stav)			
	2012	2013	2014	2015
Hradec Králové	3,500	3,500	2,800	2,800
Jičín	2,600	2,600	2,600	2,600
Náchod	3,000	2,900	2,850	3,350
Kostelec n. Or.	1,300	0,700	0,700	0,700
Rychnov n. Kn.	2,000	1,500	1,500	1,625
Trutnov	2,500	1,700	1,700	1,700
Celkem z dotace na regionální funkce	14,900	12,900	12,150	12,775
Krajská knihovna (financováno z rozpočtu SVK HK)	2,250	1,620	2,022	2,297

Oblast	Počet obsluhovaných knihoven na 1 pracovní úvazek (přepočtený ukazatel)
	2015
Hradec Králové	38
Jičín	30
Náchod	26
Kostelec n. Or.	40
Rychnov n. Kn.	34
Trutnov	36
Krajský průměr	33
Celostátní průměr 2014	27

Služby poskytované v rámci regionálních funkcí

a) Regionální služby v rozsahu platného standardu RF

- Odborné poradenství (konzultační činnost, metodické návštěvy), plány, rozborů.
- Statistika a hodnocení činnosti knihoven.
- Vzdělávání knihovníků, semináře, porady.
- Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace.

- Pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů.
- Servis automatizovaného knihovnického systému využívaného pro výkon regionálních funkcí.
- Další nezbytné činnosti, které vedou k rozvoji knihoven na územním rozsahu pověřené knihovny.

b) Dlouhodobé úkoly stanovené krajskou knihovnou

1. Pokračovat v systému získávání finančních prostředků na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven. Zajistit uzavření smluv a účtování dotace podle platných předpisů, sledovat plnění smluv. Systém podpory regionálních funkcí zhodnotit ve výroční zprávě. Připravit podmínky pro pokračování systému v následujícím roce.
2. Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepci rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně regionální propagační kampaně.
3. Na webové stránce pověřené knihovny v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a materiály pro obsluhované knihovny a jejich zřizovatele.
4. Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky. Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů.
5. Revize výměnného knihovnického fondu provádět v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) a navazujícími předpisy, jež platí pro evidenci a revizi knihovnických fondů. Zprávu o výsledku revize přiložit v daném roce k výroční zprávě o výkonu regionálních funkcí.

c) Úkoly pro rok 2015 stanovené krajskou knihovnou

1. Zabezpečit aktualizaci a doplnění Celostátního adresáře knihoven za svoji obsluhovanou oblast dle metodiky a termínů daných Národní knihovnou.
2. Spolupracovat s komisí soutěže Vesnice roku. Poskytovat komisi informace o knihovnách přihlášených do soutěže o titul Krajská knihovna roku, aktivně nabízet přihlášeným knihovnám metodickou a praktickou pomoc při přípravě na soutěž.
3. Připravit nominace na udělení titulu Knihovnice/Knihovnick roku 2015 za svoji obsluhovanou oblast. Informace zpracovat v rozsahu daném krajskou knihovnou a s ohledem na potřeby celostátního Slovníku českých knihovníků. Postupně zajistit tyto informace i zpětně o nositelích titulu z let 2009–2014.
4. Spolupracovat s krajskou knihovnou na úkolech souvisejících se zaváděním pravidel RDA pro katalogizaci. Jmenovat odpovědného pracovníka pověřené knihovny, který bude zabezpečovat realizaci RDA v pověřené knihovně a bude podle potřeby poskytovat i poradenství k danému tématu pro obsluhované knihovny. Spolupracovat při organizaci školení k RDA.

Komentář ke krajskému sumáři výkonů regionálních funkcí

Budování a využívání výměnných fondů

Systém výměnných fondů je základním a nejvíce ceněným bodem celého systému regionálních funkcí, mnohé vesnické knihovny jsou na dodávkách výměnných fondů plně závislé. Již třetím rokem probíhalo sdružování finančních prostředků na doplňování výměnných fondů. Celková částka na nákup výměnných fondů byla 2 482 738 Kč. Doplňování knihovních fondů je závislé na příspěvcích od zřizovatelů obsluhovaných knihoven; z dotace na reg. funkce bylo vydáno 1 071 413 Kč (17 % dotace), dotace a dary obcí na výměnné fondy činily 1 411 325 Kč. Oproti předešlému roku se udržel počet přispívajících obcí, celková poskytnutá částka byla vyšší, zhruba na úrovni roku 2013.

Objem doplněných knih. jednotek byl srovnatelný s minulým rokem, nákupy novinek byly realizovány s ohledem na hospodárnost, průměrná cena 1 knihy nepřesáhla 200 Kč, část nového fondu (7,5 %) byla získána dary od čtenářů. Obnova výměnného fondu nedosáhla doporučeného standardu, ale pouze hodnoty 4,3 %. Revize výměnných fondů proběhly ve větší míře již v předešlém roce.

Využívání výměnných fondů

	Knihovny obsložené výměnnými fondy	Výměnné fondy poskytnuté obsloženým knihovnam v roce 2015 celkem		z toho			
				první půjčení dokumentů		prolongace	
				soubory	svazky	soubory	svazky
Hradec Králové	87	370	22 208	370	22 208	0	0
Jičín	61	437	32 004	164	15 231	273	16 773
Náchod	61	1193	71 621	182	10 969	1 011	60 652
Kostelec n. Or.	21	158	9 493	66	3 378	92	6 115
Rychnov n. Kn.	50	233	13 953	127	7 594	106	6 359
Trutnov	41	585	36 399	346	21 136	239	15 263
Kraj celkem	321	2 976	185 678	1 255	80 516	1 721	105 162

Cirkulaci výměnných fondů využilo 93 % neprofesionálních knihoven a poboček. Pro řadu knihoven znamenají soubory jediný zdroj obměny knihovního fondu. Knihovníci vítají možnost osobního výběru přímo v pověřené knihovně, odebírají soubory vícekrát za rok a pro dovoz knih využívají služeb obecních úřadů nebo vlastních aut. V roce 2015 jsme již v plné míře zaznamenali nárůst objemu výměnného fondu a jeho stárnutí. Výměnné fondy ve stále větší míře obsahují literaturu, která již prošla všemi obsluhovanými knihovnami obvodu, a tak se zvýšil počet k. j., u kterých se uplatňují prolongace. Za rok 2015 bylo do knihoven poskytnuto 80 516 k. j. k prvnímu půjčení a u dalších 105 162 k. j. bylo během roku provedeno prodloužení. Objem výměnného fondu, který je rozvezen v obsluhovaných knihovnách, se v jednotlivých oblastech

liší a zájem obsluhovaných knihoven o tyto publikace (větší počet knihoven bez vlastního nákupu) je také rozdílný. Limitující je kapacita skladů pověřených a střediskových knihoven a systém distribuce souborů. Například pověřená knihovna v Hradci Králové disponuje vlastním skladem a zpravidla pracuje se soubory jako jedním celkem. Nejvyšší procento výměnného fondu rozvezeného v obsluhovaných knihovnách a s opakovanými prodlouženími vykazuje okres Náchod.

Odborné poradenství

Poradenskou službu si vyžádalo 88 % obsluhovaných knihoven. Počet metodických návštěv i individuálních konzultací zůstal na úrovni předešlého roku, kdy se výkony snížily v důsledku úsporných opatření. Stálá přítomnost metodika na e-mailu nebo mobilu vede ke stoupajícímu počtu žádostí o kratší informace, ale tyto rady se neevoluují a zatím do výkonů nezahrnují. V roce 2015 se metodicky nejčastěji zabývaly tématy budování výměnných fondů, financování nákupu výměnných fondů, regionální knihovnické systémy, webové stránky knihoven, granty, e-knihy, katalogizační pravidla RDA.

V rámci vytváření informační základny pro výkon regionálních funkcí vydává krajská knihovna tištěný knihovnický časopis U nás, dostupný též na [www: http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas.aspx](http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas.aspx). Perspektivním nástrojem pro elektronickou formu komunikace s obsluhovanými knihovnami jsou weby Pro knihovny a sociální sítě.

Oblast	Metodické návštěvy 2015	Návštěvy na 1 obsluh. knihovnu*	Konzultace 2015	Konzultace na 1 obsluh. knihovnu
Hradec Králové	208	2,0	374	3,5
Jičín	112	1,4	498	6,3
Náchod	219	2,5	244	2,8
Kostelec n. Or.	28	1,0	35	1,3
Rychnov n. Kn.	46	0,8	203	3,6
Trutnov	53	0,9	268	4,4
Krajský průměr	666	1,6	1 622	3,9

* Indikátor standardu reg. funkcí k metodickým návštěvám: 2 metodické návštěvy ročně v každé knihovně

Vzdělávání knihovníků

V rámci odborného vzdělávání knihovníků se uskutečnilo 72 akcí, z toho 46 % bylo finančně podpořeno z dotace na reg. funkce, část akcí uskutečněných v krajské knihovně byla podpořena grantem VISK 2. Vzhledem k silicím významu odborného vzdělávání posílila krajská knihovna koncem roku pracovní úvazek na tomto úseku. Nabídku vzdělávání využilo 49 % obsluhovaných knihoven. Vzdělávání se často týká nových informačních technologií a pracovních postupů, nejčastější formou práce jsou aktivity knihovníků s odbornými přednáškami; uskutečnily se exkurze do knihoven a výměny zkušeností.

Hodnocení výkonů a propagace činnosti knihoven

V rámci hodnocení výkonnosti knihoven byly splněny úkoly v metodické i praktické pomoci při zpracování statistických výkazů, analýz a vyhodnocení standardu VKIS. Hodnocení služeb a náměty pro další rozvoj získávají knihovny pomocí průzkumů spokojenosti uživatelů. V publikaci Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2014 byla zveřejněna výroční zpráva o vývoji knihovnictví v kraji, která obsahuje statistické přehledy, přehled úspěšných knihoven a knihovnických ocenění a zhodnocení vývoje knihoven dle záměrů krajské koncepce. Úkoly související s Centrálním adresářem knihoven byly podle pokynů Národní knihovny přesunuty na rok 2016.

Druhým rokem pokračovala spolupráce s komisí soutěže Vesnice roku a cílená nabídka metodické i praktické pomoci knihovnám přihlášeným k účasti v soutěži. Uskutečnil se 7. ročník udělení titulů Knihovnik/Knihovnice roku Královéhradeckého kraje. Pověřená knihovna Jičín podpořila propagaci dobré práce zavedením titulu Knihovna Jičínska roku v rámci okresu.

V souladu s koncepcí byla vyhlášena celokrajská propagační kampaň na téma Služby v knihovnách kraje a rovný přístup obyvatel k těmto službám (motto kampaně: Knihovna je služba). K danému tématu byly směřovány odborné přednášky na Královéhradecké knihovnické konferenci a uskutečnila se výstava Design knihovnické propagace. Knihovny propagovaly služby v kulturních a vzdělávacích pořadech pro veřejnost, zavedly řadu nových služeb a informace o kampani byly zveřejněny v odborném i regionálním tisku.

Úvod a komentář ke krajskému sumáři výkonů regionálních funkcí zpracovala:

Bc. Eva Semrádová, oddělení služeb knihovnám SVK HK

Dne: 7. 2. 2016

Krajská knihovna: **Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové**

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2015

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové v roce 2015 vykonávala regionální funkce podle §11 knihovního zákona č. 257/2011 Sb., dále se řídila metodickými pokyny Ministerstva kultury a také platnými koncepcemi knihovnictví. Tyto služby byly hrazeny z rozpočtu krajské knihovny.

Při výkonu metodických služeb poskytovaných knihovnám kraje spolupracovala krajská knihovna s 6 pověřenými knihovnami, které zajišťovaly služby pro své oblasti s využitím dotace Královéhradeckého kraje na regionální funkce knihoven. Výkon regionálních funkcí v pověřených knihovnách byl finančně zajištěn z rozpočtu Královéhradeckého kraje na základě usnesení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/18/1190/2014 ze dne 8. 12. 2014 a usnesení č. ZK/20/1316/2015 ze dne 30. 3. 2015.

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

Výkon regionálních funkcí byl zaměřen na knihovny evidované v registru Ministerstva kultury. Mimo knihovny zřizované obcemi se Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové zaměřila také na odborné knihovny.

Pozn. k výkazu: Počet obsluhovaných knihoven (ř. 4) je dle metodických pokynů vykazován (kvůli zabránění duplicitě údajů) pouze počtem pověřených knihoven, ale příjemcem služeb byly i další veřejné knihovny evidované v registru Ministerstva kultury a spadající do Královéhradeckého kraje.

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Výkon regionálních funkcí ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové zajišťovalo oddělení služeb knihovnám. Po dobu předávání práce šéfredaktorky zpravodaje U nás Mgr. Andree Součkové pracovala na DPP bývalá šéfredaktorka Božena Blažková. Podstatnou změnu v personálním obsazení oddělení znamenal v posledním čtvrtletí roku 2015 nástup kolegyně Mgr. Bohdany Hladíkové, která převzala veškerou péči o vzdělávání knihovníků v Královéhradeckém kraji.

Celkový úvazek v krajské knihovně na zajištění regionálních funkcí, včetně řízení, PR a správy ekonomických agend, se v roce 2015 zvýšil o 0,27 na 2,297 (v roce 2014 to bylo 2,02).

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Bylo poskytnuto celkem 47 konzultací (telefonicky, osobně i e-mailem) pro knihovny v Královéhradeckém kraji. Konzultace se týkaly např. výročních zpráv RF, výkazů KULT, výpočtu rozdělení dotací RF, legislativě poskytování RF, budování výměnných fondů, pořádání vzdělávacích a kulturních akcí pro knihovníky, ocenění knihovníků v kraji, zpravodaje U nás atd.

Uskutečněno bylo 17 metodických návštěv, při nichž bylo obslouženo 16 knihoven. Pro každou knihovnu byl připraven formulář s tematickými okruhy, jehož cílem bylo zmapovat problematické oblasti v chodu a činnosti navštívené instituce. Zbývající metodické návštěvy byly spojeny s účastí na poradách profesionálních knihoven kraje.

V tištěné a elektronické podobě byla vydána 4 čísla knihovnicko-informačního zpravodaje Královéhradeckého kraje U nás. Zpracována byla také ročenka Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2014 a publikována formou CD jako příloha letního čísla zpravodaje.

Na webových stránkách SVK HK v oddílu Pro knihovny byly průběžně publikovány informace a články. Pokračovalo se v budování nové struktury webu, součástí byla také kontrola a oprava textů.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Proběhlo zpracování ročních výkazů KULT za Královéhradecký kraj a ve spolupráci s pověřenými knihovnami bylo také zajištěno zpracování výroční zprávy o výkonu regionálních funkcí.

V rámci rozborové činnosti bylo publikováno vyhodnocení výkonů a vybavení knihoven v kraji podle ustanovení standardu VKIS, analýza výkonů knihoven pomocí benchmarkingu, vyhodnoceny byly parametry dané královéhradeckou koncepcí rozvoje knihoven na léta 2014-2018.

Pokračovalo se ve spolupráci s komisí soutěže Vesnice roku a došlo k sumarizaci dat pro práci komise (charakteristiky knihoven, analýza činnosti a další informace o přihlášených knihovnách).

Ve středu 4. 11. 2015 se uskutečnilo již sedmé slavnostní setkání knihovníků, v jehož rámci byly uděleny tituly Knihovnice/Knihovník roku Královéhradeckého kraje. V kategorii veřejné knihovny (profesionální knihovny) byly oceněny kolegyně: Dana Michlová, metodička Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně, a PhDr. Božena Klbalová, bývalá pracovnice Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a současná dobrovolná knihovnice v hradecké farní knihovně. V kategorii malé veřejné knihovny (neprofesionální knihovny) ocenění získaly: Hana Šanderová ze Všestaru, Věra Novotná z Provodova, Jitka Šidáková ze Sobčic, Božena Dyntarová z Bačetína, Kateřina Štěpánová z Mladých Buků. Kromě tradičního slavnostního předání ocenění byl pro účastníky připraven bohatý kulturní program složený z hudebních vystoupení hradeckého jazzmana Martina Brunnera a besedy spisovatelky Martiny Bittnerové. Ve foyer konferenčního sálu byla pro hosty připravena výstava Design knihovnické propagace, která vznikla s přispěním 22 městských i místních knihoven z Královéhradeckého kraje.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové uspořádala pro knihovníky v roce 2015 celkem 22 vzdělávacích akcí v rozsahu 147 hodin, kterých se zúčastnilo 296 lidí z Královéhradeckého kraje. (V případě vzdělávacích akcí se postupuje dle metodických pokynů – cyklus vzdělávacích akcí je tedy vykazován jako celek, stejně tak jeho účastníci jsou započítáváni pouze jednou.) Ačkoliv byly akce primárně určeny pro knihovníky z Královéhradecka, volné kapacity výukových prostor využili také knihovníci z jiných krajů, především z kraje Pardubického.

V rámci regionálních funkcí pak proběhlo 8 vzdělávacích akcí v rozsahu 29 hodin, kterých se zúčastnilo 193 knihovníků z Královéhradeckého kraje. Jednalo se o tyto akce:

- školení služby Ptejte se knihovny,
- seminář k pravidlům RDA I a II,
- školení k pravidlům RDA zaměřené na zpracování článků,
- školení RDA pro autority,
- seminář k citační problematice,
- seminář o literárních žánrech,
- Královéhradecká knihovnická konference.

Pro knihovníky z Královéhradeckého kraje bylo zorganizováno i několik dalších školení, která však byla hrazena z jiných zdrojů:

V rámci projektu Unie zaměstnavatelských svazů nazvaného Sociální dialog v oblasti kultury a sociálních služeb se v průběhu ledna uskutečnily dvoudenní semináře Přátelská pracoviště, které byly věnovány nejruznějším typům handicapů. Z téhož projektu pocházely také čtyřdenní semináře Prevence násilí na pracovišti. Vzhledem k vysokému počtu nahlášených účastníků probíhal seminář ve 3 cyklech (po 4 akcích) – celkem tedy bylo uspořádáno 12 seminářů.

Díky spolupráci SKIP s Uníí zaměstnavatelských svazů bylo také uspořádáno diskuzní fórum Sociální dialog a nový občanský zákoník. Akce byla společná pro Pardubický a Královéhradecký kraj.

Pro pracovníky knihoven Královéhradeckého kraje bylo v rámci dotačního podprogramu VISK 2 (Mimoškolní vzdělávání knihovníků) zorganizováno 10 kurzů v rozsahu 40 hodin zaměřených na rozvoj počítačové a informační gramotnosti. Celkem 77 knihovníků z Královéhradeckého kraje bylo proškoleno v některé z následujících oblastí:

- využití ICT při tvorbě propagačních materiálů knihovny (2x),
- Microsoft Office Excel pro pokročilé I a II,
- užití portálu citací v citační praxi,
- ovládání nových technologií v knihovnách,
- práce s digitální fotografií,
- nové nástroje pro tvorbu prezentací,
- Facebook a využití jiných sociálních sítí,
- využití nástrojů pro online komunikaci, spolupráci a zpětnou vazbu.

Odborně a organizačně bylo připraveno 11 koordinačních porad, kterých se účastnilo 126 knihovníků:

- 2 porady ředitelek pověřených knihoven,
- 2 porady metodiček pověřených knihoven,
- 4 jednání redakční rady knihovnicko-informačního zpravodaje U nás,
- 2 workshopy ke střediskovému systému v Khk,
- 1 mimořádná porada pověřených knihoven k agendě RF.

3. Úkoly pro krajskou knihovnu vyplývající ze smluv o regionálních funkcích s pověřenými knihovnami pro rok 2015

- Koordinuje plnění regionálních funkcí pověřených knihoven, podporuje svými aktivitami rozvoj knihovnického oboru, informovanost a spolupráci knihoven v kraji.
- Poskytuje odborné konzultace, zpracovává analýzy.
- Provozuje krajský knihovnický portál a vydává tištěný knihovnický zpravodaj U nás.
- Svolává krajské porady.
- V krajském výukovém centru připravuje programy pro vzdělávání knihovníků.
- Zpracovává krajské statistické sumáře a vyhodnocení standardu VKIS.
- Sleduje efektivní využívání účelové dotace a kontroluje kvalitu výkonu regionálních funkcí pověřených knihoven.

Plnění uvedených úkolů (stanovených ve smlouvě o přenesení regionálních funkcí) je zhodnoceno výše (v bodu 2 zprávy) prostřednictvím standardů regionálních funkcí.

Nad rámec těchto činností krajská knihovna na rok 2015 vyhlásila pro knihovny Královéhradeckého kraje kampaň zaměřenou na téma služby knihoven pro veřejnost, jejímž cílem bylo co nejvíce zviditelnit činnost a aktivity v této oblasti. Téma roční knihovnické kampaně vycházelo z královéhradecké koncepce rozvoje veřejných knihoven na léta 2014-2018 a bylo opatřeno jednotným logem a mottem.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Regionální funkce v krajské knihovně byly financovány v rámci rozpočtu knihovny. Originály účetních dokladů jsou k nahlédnutí ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové.

5. Závěr

Česká republika má nejhustší síť knihoven z celé Evropské unie. Veřejnosti v České republice slouží systém okolo 6 000 knihoven. V Královéhradeckém kraji působí téměř 450 knihoven a jejich poboček, z toho se však přibližně 60 % knihoven nachází v obcích do 500 obyvatel. Mnoho těchto malých knihoven by nemohlo poskytovat své služby v dostatečném rozsahu a na odpovídající odborné úrovni, pokud by nebyly podporovány a nespolupracovaly by s většími knihovnami, tedy knihovnami pověřenými výkonem regionálních funkcí. Výkon regionálních funkcí napomáhá činnosti knihoven v kraji a umožňuje jim poskytovat kvalitnější služby bez ohledu na velikost obce či města, ve kterém se nacházejí. Odborná pomoc menším knihovnám v kraji spočívá v posilování vzájemně prospěšné spolupráce, sdílení činností a také v soustavném zvyšování odborné úrovně pracovníků knihoven prostřednictvím systému regionálních funkcí.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015

Zprávu sestavila: Andrea Součková

Dne: 8. 2. 2016

Pověřená knihovna pro okres Hradec Králové:
Knihovna města Hradce Králové

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2015

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

Regionální funkce (RF) vykonává Knihovna města Hradce Králové (dále KMHK) sama nebo prostřednictvím svých střediskových knihoven. Zajištění poskytování regionálních služeb na území okresu Hradce Králové funguje na základě uzavřených smluv mezi:

1. **KMHK a obecními a městskými úřady** v sídle knihovny s profesionálním pracovníkem (Chlumec n. C., Nechanice, Nový Bydžov, Smidary, Smiřice) o **přenesení** vybraných regionálních funkcí na vyjmenované knihovny. Smlouvy byly uzavřeny pro kalendářní rok 2015.
2. **KMHK a obecními úřady** o poskytování regionálních knihovnických služeb v rámci regionálních funkcí. Smlouvy zůstaly v platnosti. K tomu byly s většinou obcí uzavřeny navazující smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních knihovnických služeb nebo darovací smlouvy se stejným účelem.

V síti obsluhovaných knihoven nedošlo oproti roku 2014 ke změně. Počet knihoven s neprofesionálními pracovníky v okrese Hradec Králové je 90. V okrese dále fungovalo 7 profesionalizovaných knihoven, z nichž 5 (viz výše) sloužilo jako knihovny střediskové. Všechny knihovny v okrese Hradec Králové jsou zaregistrované na Ministerstvu kultury ČR.

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Regionální funkce v okrese zajišťovalo 2,8 pracovních sil: 1,4 pracovnice zajišťují chod Střediskové knihovny KMHK, metodické oddělení KMHK disponuje 1,4 pracovní síly. (Ve srovnání s rokem 2013, kdy na zajištění regionálních služeb pracovalo 3,5 pracovníků, se jedná o pokles.)

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2.1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Konzultace byly poskytovány podle místní potřeby jak knihovníkům, tak i zřizovatelům knihoven. Celkem bylo za rok 2015 poskytnuto 374 konzultací.

Proběhlo 6 porad profesionálních knihovníků a 1 aktiv neprofesionálních knihovníků.

V rámci výkonu RF bylo vykonáno 208 metodických návštěv v knihovnách. Většina metodických návštěv proběhla společně s rozvozem výměnných souborů a byla při nich zkontrolována činnost knihoven a deník knihovny a řešeny místní problémy.

2. 2. Plány, rozbory, statistika knihovnických činností

Všem 90 neprofesionalizovaným a 7 profesionalizovaným knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů a následně byly z těchto údajů vypracovány sumáře za okres. Statistické výsledky knihoven byly podrobně rozebrány na aktivu knihovníků 31. 3. 2015 a výsledky zveřejněny na webu KMHK v oddíle Pro knihovníky.

Výsledky knihoven včetně porovnání se standardy VKIS byly zpracovány v Přehledu činnosti knihoven za rok 2014.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Pro všechny obsluhované knihovny byly zorganizovány tyto vzdělávací akce:

- 31. 3. Aktiv knihovníků
- 27. 5. návštěva výstavy 34. žatva slovenského a českého exlibris v Galerii na mostě Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy Hradec Králové spojená s návštěvou Botanické zahrady léčivých rostlin FF UK HK.
- 4. 6. Jak na besedu III. (praktická ukázka besedy s metodickým materiálem)
- 9. 12. Dobrý večer vánoční (komponovaný vzdělávací pořad spojený s prohlídkou výstavy Vánoce v Evropě)
-

Knihovníci se dále mohli účastnit těchto aktivit:

- 30. 3. - křest knihy Tyhle moje řeky od Evy Černošové
- 5.–9. 10. - Knihovníci na knižním bazaru KM Hradce Králové
- 19. 11. - Konzultační den k podávání grantů VISK a K21 (využilo 5 obcí).

Všechny akce byly zveřejňovány na webu KM Hradce Králové, kde je spravován samostatný oddíl Pro knihovníky <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky>. V rámci tohoto oddílu byla všem knihovnám učiněna nabídka zapojit se do projektů Seznamy dětské literatury a Lovci perel nebo využít možnost snadné tvorby webové stránky knihovny díky vytvořené šabloně viz <http://webknihovny.cz>.

V termínech 17. 2., 14. 4., 23. 6., 25. 8., 13. 10. a 8. 12. proběhly porady vedoucích profesionalizovaných knihoven okresu.

Pro prof. knihovny bylo v rámci porady 14. 4. uspořádáno školení RDA a v rámci porady 13. 10. školení ROI aneb Návržnost investic do knihoven. Prof. knihovníci dále mohli využít akce KMHK:

- 10. 2. přednáška Knižní trh a nakladatelská činnost v ČR
- 15. 9. seminář O češtině s lektorem Mgr. Janem Tábořským

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Do neprofesionálních knihoven okresu bylo rozvezeno 370 výměnných souborů, které obsahovaly celkem 22 208 knihovních jednotek.

Výměnný fond ve střediskových knihovnách zaznamenal přírůstek 3 093 knihovních jednotek.

Výměnný fond celkem čítá 100 900 knihovních jednotek.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

V 17 knihovnách byla provedena revize a aktualizace knihovního fondu. Byly to knihovny:

Lovčice	Všestary	Sendražice	Osice	Hněvčeves
Obědovice	Lužec	Ohnišťany	Běleč	Žíželevy
Kosice	Těchlovice	Boharyně	Skochovice	Habřina
Lejšovka	Chudeřice			

Dále proběhla revize a aktualizace fondu v Městské knihovně Nový Bydžov. Tato revize profesionální knihovny není zahrnuta do tabulky statistického výkazu výkonu RF.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Na nákup knih do výměnného fondu byly použity veškeré finance získané smlouvami od zřizovatelů obsluhovaných knihoven ve výši 441 000 Kč a částka 95 378 Kč z dotace Královéhradeckého kraje. Na nákup knih byla v rámci RF použita částka 536 378 Kč.

Dne 4. 1. 2016 bylo obcím, které na rok 2015 poskytly příspěvek na nákup knih do výměnného fondu, zasláno vyúčtování.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis informačních technologií jsme realizovali 24 návštěvami v 15 knihovnách ve spolupráci s firmou EŠKOM Ing. Škrabala, který provedl plánovanou údržbu dat. Byly to knihovny:

Skřivany	Urbanice	Prasek	Všestary	Libřice
Předměřice	Jílovce	Stěžery	Lovčice	Barchov
Obědovice	Nový Bydžov	Nechanice	Dobřenice	Kratonohy

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2015

- Pokračovat v systému získávání finančních prostředků na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven. Zajistit uzavření smluv a účtování dotace podle platných předpisů, sledovat plnění smluv. Systém podpory regionálních funkcí zhodnotit ve výroční zprávě. Připravit podmínky pro pokračování systému v následujícím roce.

S většinou obcí byly uzavřeny navazující smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních knihovnických služeb nebo darovací smlouvy se stejným účelem. Zřizovatelé neprofesionalizovaných knihoven se tím zapojili do financování systému RF. Po jednáních s obcemi se podařilo vyjednat příspěvky na nákup knih do výměnných regionálních fondů od zřizovatelů 76 knihoven (z celkem 85). Někteří zřizovatelé se po jednáních v místních zastupitelstvech rozhodli neposkytnout částku celou, ale sníženou. Dotaci (či finanční dar) se podařilo získat od 89 % zřizovatelů.

K 20. 2. 2015 nabyla účinnosti novela zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V důsledku toho musely být smlouvy s obcemi upraveny na smlouvy veřejnoprávní, aby této novele vyhovovaly. Dne 4. 1. 2016 bylo na všechny obce rozesláno vyúčtování dotace na rok 2015.

Dne 27. 10. 2015 byly obcím do datových schránek zaslány žádosti o dotace na rok 2016.

- Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepti rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně regionální propagační kampaně.

Téma Koncepte rozvoje knihoven... bylo zařazeno na program porad profesionálních knihoven i na aktiv neprofesionálních knihovníků. Knihovníci obdrželi pokyny, jakým způsobem do kampaně zapojit své knihovny. Prof. knihovny v okrese aktivně propagovaly své služby nové i stávající na webových stránkách, viz např. Černilov <http://old.cernilov.eu/index.php/aktualne-z-knihovny/1247-kampa-knihoven-kralovehradeckeho-kraje-pro-rok-2015-tema-knihovna-je-sluba> nebo Chlumec nad Cidlinou http://knihovna.chlumecnc.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=100514&id_ktg=1002&p1=1005 .

- Na webové stránce pověřené knihovny v oddíle Pro knihovníky prezentovat informace a materiály pro obsluhované knihovny a jejich zřizovatele.

Pro knihovny a jejich zřizovatele je na webu KMHK spravován oddíl Pro knihovníky <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky>. Z technických důvodů zatím není možno sledovat samostatně počet přístupů do této části webu KMHK.

- Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky. Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení

výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů.

Knihovny jsou pravidelně informovány o standardech VKIS (hodnoty byly sledovány a zpracovány v Přehledu činnosti knihoven za rok 2014). Standardy, výsledky knihoven a průzkumy knihoven jsou častými a opakovanými tématy vzdělávání.

Na webu KMHK byly v oddíle Pro knihovníky zveřejněny výsledky knihoven okresu Hradec Králové za rok 2014 <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sluzby/vysledky-knihoven-okresu>

- Revize výměnného knihovního fondu provádět v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) a navazujícími předpisy, jež platí pro evidenci a revizi knihovních fondů. Zprávu o výsledku revize přiložit v daném roce k výroční zprávě o výkonu regionálních funkcí.

S výměnným fondem je nakládáno jako s běžným knihovním fondem, tzn. že je průběžně spravován, aktualizován a dle knihovního zákona (č. 257/2001 Sb.) v daných termínech i revidován. Revize probíhají obvykle současně s revizí kmenového knihovního fondu knihovny, kde je VF dislokován.

- Zabezpečit aktualizaci a doplnění Celostátního adresáře knihoven za svoji obsluhovanou oblast dle metodiky a termínů daných Národní knihovnou.

Tento úkol se bude plnit až v roce 2016.

- Spolupracovat s komisí soutěže Vesnice roku. Poskytovat komisi informace o knihovních přihlášených do soutěže o titul Krajská knihovna roku, aktivně nabízet přihlášeným knihovnám metodickou a praktickou pomoc při přípravě na soutěž.

Krajskou knihovnou roku 2015 se stala Obecní knihovna v Roudnici z okresu Hradec Králové. Knihovně i komisi byla poskytnuta maximální podpora.

- Připravit nominace na udělení titulu Knihovnice/Knihovník roku 2015 za svoji obsluhovanou oblast. Informace zpracovat v rozsahu daném krajskou knihovnou a s ohledem na potřeby celostátního Slovníku českých knihovníků. Postupně zajistit tyto informace i zpětně o nositelích titulu z let 2009–2014.

Za okres Hradec Králové byla na titul v roce 2015 nominována paní Hana Šanderová z knihovny ve Věstarech. Do celostátního Slovníku českých knihovníků byly dle pokynů dále zpracovány údaje o nositelích titulu za rok 2009 (pí Ivana Novotná, knihovna Roudnice), 2011 (pí Radmila Kozáková, knihovna Hoříněves), 2012 (pí Helena Pavlíková, knihovna Žiželeves) a za Knihovnu města Hradce Králové ředitelka Mgr. Barbora Čížinská.

- Spolupracovat s krajskou knihovnou na úkolech souvisejících se zaváděním pravidel RDA pro katalogizaci. Jmenovat odpovědného pracovníka pověřené knihovny, který bude zabezpečovat realizaci RDA v pověřené knihovně a bude podle potřeby poskytovat i poradenství k danému tématu pro obsluhované knihovny. Spolupracovat při organizaci školení k RDA.

V KMHK byla jako odpovědný pracovník za realizaci RDA v KMHK i podle potřeb v okrese Hradec Králové jmenována pí Iva Rychtmocová. Neprof. knihovníci byli se situací kolem RDA seznámeni na aktivu knihovníků 31. 3., s prof. knihovníky se případné otázky řeší na poradách a individuálně.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Nákup knihovního fondu je považován za jednu z nejdůležitějších činností RF. Proto se vyvíjí snaha o maximální úsporu v ostatních položkách, aby veškeré takto našetřené částky mohly být vloženy do

nákupu knihovního fondu. Díky této snaze KMHK požádala dne 21. 9. 2015 o změnu skladby rozpočtu dotace, viz smlouva č. RF/2/2015, o poskytnutí dotace z rozpočtu Královéhradeckého kraje na rok 2015, uzavřená mezi Královéhradeckým krajem a KMHK, s odvoláním na čl. IV., bod 2. s cílem navýšení položky na nákup knihovního fondu. Zastupitelstvo poskytovatele na svém zasedání konaném dne 7. 12. 2015 usnesením č. ZK/25/1713/2015 rozhodlo žádosti vyhovět. Díky tomu mohla být oproti původnímu rozpočtu posílena položka na nákup KF z krajské dotace ze 46 000 Kč na 96 000 Kč. Částka získaná na nákup KF smluvně od obcí byla 441 000 Kč. Celkem tedy na nákup KF byla použita částka 536 378 Kč.

Platy pracovníků zajišťujících výkon RF byly od 1. 11. 2015 upraveny dle nařízení vlády č. 278 ze dne 19. října 2015, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb. Rozpočet dotace s touto úpravou nepočítal.

5. Závěr

Regionální služby v okrese jsou stále velmi vítané. To, že obecně naše služby jsou vnímány jako potřebné a na úrovni, dokázala právě vstřícnost OÚ při těchto jednáních. Na existenci regionálních služeb je závislá existence mnoha malých knihoven v okrese.

Poskytování výměnných souborů považuje stále většina knihoven a jejich zřizovatelů za neocenitelné. Projevilo se to zřetelně na jejich vstřícnosti poskytovat příspěvky na nákup výměnného KF.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015

Zprávu sestavila: Bc. Kateřina Hubertová
Dne: 13. 1. 2016

Pověřená knihovna pro okres Jičín:
Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2015

Výkon regionálních funkcí jsme zajišťovali dle smlouvy o přenesení regionálních funkcí krajské knihovny podle § 11 odst. 3 knihovního zákona č. 257/2001 Sb. uzavřené se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové, plněním zadaných úkolů.

Především jsme pokračovali v náročném získávání finančních prostředků na nákup výměnných fondů formou dotací od zřizovatelů obsluhovaných knihoven.

1.1. Sít' obsluhovaných knihoven

1 základní knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí

79 obsluhovaných knihoven

- 12 základních knihoven s profesionálním pracovníkem
- 61 knihoven s dobrovolným knihovníkem
- 2 pobočky
Místní knihovna Skuřina: pobočka Markvartic
Místní knihovna Vidonice: pobočka Pecky
- 4 knihovny jiných sítí
Knihovna Regionálního muzea a galerie v Jičíně (evid. č. 5377)
Knihovna Výzkumného a šlechtitelského ústavu ovocnářského Holovousy (evid. č. 3925)
Knihovna Státního okresního archivu v Jičíně (evid. č. 5378)
Knihovna Městského muzea Nová Paka (evid. č. 6239)

Místní knihovna Jeřice – uzavřena, není knihovník.

Místní knihovna Semínova Lhota – uzavřena, není knihovník.

Místní knihovna Střevaž – uzavřena, není knihovník.

Místní knihovna Zboží – uzavřena, není knihovník.

Místní knihovna Volanice – knihovna **nově otevřena** na žádost obce, a sice v nově zařízené samostatné místnosti v budově mateřské školy.

Místní knihovna Radim – knihovna přestěhována do nově zařízené samostatné místnosti zrekonstruovaného Valešova statku.

Místní knihovna Bystřice – knihovna přestěhována do nově zařízené samostatné místnosti v budově mateřské školy.

Místní knihovna Sukorady – v obci byla instalována KNIHOBUDKA.

1.2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Počet pracovních úvazků 2,6 zůstává beze změny.

Metodička 1,0 úvazek – činnost týkající se knihoven okresu, revize, statistické rozbory.

Ředitelka 0,1 úvazku – vzdělávání, porady.

Pracovnice odd. služeb knihovnám 0,8 úvazku – příprava výměnných souborů, jejich evidence, pomoc při tvorbě webových stránek, komplexní zpracování fondů knihoven.

Akvizice **0,4** úvazku – nákup a zpracování fondu.

Pracovník automatizace **0,1** úvazku – automatizace v pověřených knihovnách, příprava vzorových projektů.

Ekonomka **0,1** úvazku – účetní operace týkající se regionálních financí.

Řidič **0,1** úvazku – rozvoz výměnných souborů, ochrana a údržba dokumentů.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

	Rok 2014	Rok 2015
Konzultace	314	498
Metodické návštěvy	101	112
Vzdělávací akce	27	35
Akce v rámci regionálních funkcí	17	10
Počet účastníků	285	313
Účastníci v rámci regionálních funkcí	129	125
Počet vyučovacích hodin	59	60
Vyučovací hodiny v rámci regionálních funkcí	36	21
Počet revidovaných knihoven	5	8
Počet revidovaných knihovních jednotek	1 501	4 125
Počet souborů	472	437
Počet svazků v souborech	31 762	32 004

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Počet poskytnutých konzultací: 498, z toho 255 bylo uskutečněno e-mailem nebo telefonicky.

Nejčastěji se konzultace týkaly problematiky regionálního knihovnického systému, jednání s obecními úřady o uzavření smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních funkcí na rok 2015 a pěti obcím úřadům byla poskytnuta praktická pomoc s vyplněním žádostí o grant.

Konzultace byla též poskytnuta pracovním Městské knihovny Slaný, které navštívily úsek regionálních funkcí Knihovny Václava Čtvrta v Jičíně.

Počet metodických návštěv: 112, 1,8 návštěv na jednu knihovnu. Standard 2 návštěvy ročně neplníme z důvodu časového vytížení dobrovolných knihovníků, kteří nemají možnost se uvolnit v zaměstnání. Zvýšil se ale počet osobních návštěv knihovníků v pověřené knihovně z důvodu přání knihovníků plnit požadavky svých čtenářů. Zde jsou také řešeny případné problémy.

V rámci regionu byla provedena kontrola statistických výkazů všech veřejných knihoven a příslušných komentářů.

Při zpracovávání ročních statistických výkazů o knihovně pomáháme obsluhovaným knihovnám především přímou praktickou výpomocí, konzultacemi po telefonu a elektronickou poštou. Knihovnám nabízíme každý rok aktualizovaný statistický deník v elektronické podobě.

Publikační činnost:

Paní ředitelka Mgr. Jana Benešová je členkou redakční rady knihovnického zpravodaje „U nás“.

Do zpravodaje bylo zasláno 16 příspěvků (Jičín, Pecka, Nová Paka), z toho 6 příspěvků zpracovali knihovníci malých knihoven (Libošovice, Úhlejev, Bystřice, Markvartice).

V regionálním tisku a internetových zpravodajstvích bylo uveřejněno 6 článků o oceněných knihovnicích a knihovnách okresu.

Úsek regionálních funkcí využíval k propagaci akcí **Facebook**.

Pasování prvňáčků na čtenáře – Místní knihovna Radim, Lužany, Sobčice.

Webové stránky: 60 místních knihoven, z toho 58 knihoven používá šablonu **webknihovny.cz**.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

35 vzdělávacích akcí (z toho 10 v rámci regionálních funkcí) se zúčastnilo celkem **313 knihovníků** (125 v rámci regionálních funkcí). Odučeno bylo **60 hodin** (v rámci regionálních funkcí 21 hodin).

Nejzajímavější akce roku 2015:

Knihovnická dílna 8.-10. září 2015 – pro pracovníky dětských oddělení.

Knihovnické dílny se zúčastnilo celkem **41 knihovníků**.

Tematický zájezd pro knihovníky jičínského regionu do **Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze**. Expozice muzea je jedinou výstavou v České republice, která shrnuje dějiny školství, učitelstva a vzdělanosti od středověku až po současnost včetně nadčasového odkazu J. A. Komenského. Pedagogická knihovna je veřejně přístupná, shromažďuje knihy a časopisy z pedagogiky a příbuzných oborů společenských věd. Sukova studijní knihovna literatury pro mládež, která je součástí Pedagogické knihovny J. A. Komenského, je největší relativně úplnou sbírkou literatury pro děti a mládež, vydávané na území naší republiky od konce 18. století po současnost.

23 účastníků.

Beseda se spisovatelkou Irenou Fuchsovou

Pro čtenáře a knihovníky jičínského regionu byla letos v březnu vyhlášena **fotografická soutěž „V naší knihovně to žije“**. Vítězové soutěže 8. října 2015 převzali v Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně z rukou spisovatelky Ireny Fuchsové čestná uznání. Oceněné knihovnice – Zdeňka Bittnerová z knihovny v Ostružně, Věra Jirková z knihovny v Milovicích, Lenka Knapová z Knihovny Kryštofa Haranta v Pece a Eva Trojanová z knihovny v Železnici.

Aktiv knihovníků

Na setkání knihovnic a knihovníků jičínského regionu proběhlo první slavnostní předání ceny Knihovna Jičínka 2015. **Titul Knihovna Jičínka 2015** převzala pro Lidovou knihovnu Mlázovice knihovnice Blanka Johnová.

Ve vzdělávací části aktivu jsme řešili často opakované chyby při vyplňování celoroční statistiky.

Byla předvedena prezentace webových stránek s nabídkou dalšího proškolení v úpravě stránek.

Slzy smíchu Stanislava Zindulky - humorná celoživotní procházka na prknech, která znamenají

svět, ale nejen o nich. Pořad byl uveden jako dárek za celoroční obětavou práci knihovníků.
27 účastníků.

Porady vedoucích profesionálních knihoven: celkem 4 porady, 42 účastníků.

Tisková konference za přítomnosti novinářů regionálního tisku a tiskové mluvčí Městského úřadu Jičín.

Knihovnicí roku se stala paní Jitka Šidáková z Obecní knihovny Sobčice a metodička Dana Michlová z Knihovny Václava Čtvrta v Jičíně. Cenu si převzaly 4. 11. 2015 na slavnostním večeru v konferenčním sále Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Počet **obsloužených knihoven 61** (59 místních knihoven a Městská knihovna Kopidlno, Knihovna Kryštofa Haranta, Pecka).

Soubor v roce 2015 neměla knihovna ve Zboží. Činnost knihovny se bude řešit v roce 2016.

Celkem bylo rozvezeno **164** souborů s **15 231** svazky (průměr **2,7** souborů na jednu knihovnu). Knihovny měly k dispozici ještě dalších **273** souborů s **16 773** svazky z minulého roku.

V knihovnách bylo v roce 2015 celkem **437** souborů, což představuje **32 004** svazky. Knihovníci díky bohatému výměnnému fondu mohli uspokojovat požadavky svých čtenářů.

Rozvoz souborů byl realizován 2x ročně, vždy v jarních a podzimních měsících. Knihovny, které si odebíraly soubory vícekrát za rok, využívaly služeb obecních úřadů nebo vlastních aut.

Úbytek za rok 2015 = **740 dokumentů.**

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Revize: 8 místních knihoven.

K urychlení revizí byla u 6 knihoven použita elektronická čtečka kódů, která byla zapůjčena i profesionálním knihovnám.

CELKEM bylo zrevidováno **4 125 svazků.**

Aktualizace a obsahová prověrka: Lužany, Mlázovice, Valdice.

Dokončení komplexního zpracování v roce 2015: Třtěnice, Lukavec, Libunec, Bystřice.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Na nákup do výměnného fondu přispělo na základě smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů **54** obecních úřadů částkou **356 460 Kč**. Celá částka byla použita na nákup nových knih.

Stav fondu:

	2014	2015
Stav fondu k 31. 12.	41 801	42 985
Roční přírůstek	2006	1924
Roční úbytek	2684	740

Nákup knih do výměnných souborů klesá dlouhodobě. Důvodem je nižší částka na nákup knih a neustále stoupající ceny.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Automatizovaný knihovní systém je aktualizován dodavatelskou firmou formou vzdálené správy. Obslouženy servisním pracovníkem byly 3 knihovny.

Regionální knihovnický systém – celkem napojeno **37** knihoven a všech 37 místních knihoven má na svých **webových stránkách** vystaven **online katalog** (v rámci budování celookresního souborného katalogu).

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2015

1. Zabezpečit aktualizaci a doplnění Celostátního adresáře knihoven za svoji obsluhovanou oblast dle metodiky a termínů daných Národní knihovnou.

Úkoly související s adresářem se na pokyn Národní knihovny přesouvají do roku 2016.

2. Spolupracovat s komisí soutěže Vesnice roku. Poskytovat komisi informace o knihovnách přihlášených do soutěže o titul Krajská knihovna roku, aktivně nabízet přihlášeným knihovnám metodickou a praktickou pomoc při přípravě na soutěž.

Komisi byly poskytnuty informace o zúčastněných knihovnách. Byla provedena metodická návštěva s cílem připravit knihovnu do soutěže.

3. Připravit nominace na udělení titulu Knihovnice/Knihovník roku 2015 za svoji obsluhovanou oblast. Informace zpracovat v rozsahu daném krajskou knihovnou a s ohledem na potřeby celostátního Slovníku českých knihovníků. Postupně zajistit tyto informace i zpětně o nositelích titulu z let 2009-2014.

Nominovány byly Jitka Šidáková z Místní lidové knihovny Sobčice a Dana Michlová, metodička regionu.

4. Spolupracovat s krajskou knihovnou na úkolech souvisejících se zaváděním pravidel RDA pro katalogizaci. Jmenovat odpovědného pracovníka pověřené knihovny, který bude zabezpečovat realizaci RDA v pověřené knihovně a bude podle potřeby poskytovat i poradenství k danému tématu pro obsluhované knihovny. Spolupracovat při organizaci školení k RDA.

Knihovnice z Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně Iva Rodrová a Lenka Dědečková absolvovaly kurz k novým pravidlům RDA ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Potom obě pracovnice proškolily knihovnice profesionálních knihoven regionu.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Přehled finančního zajištění

Rok	2012	2013	2014	2015
Částka v Kč	1 440 000,-	1 068 000,-	1 046 000,-	1 054 000,-
Příspěvek od obecních úřadů	0,-	353 400,-	353 280,-	356 460,-

Dotaci od Královéhradeckého kraje na zajištění regionálních funkcí jsme zcela využili.

5. Závěr

Poskytování regionálních služeb je třeba zhodnotit jako přínosné. Většina knihoven v malých obcích je plně závislá na budování a cirkulaci výměnných fondů. Knihovníci i jejich zřizovatelé oceňují péči profesionálů o jejich knihovny, odborné poradenství, pomoc při revizích i vzdělávací akce. Proto je důležitá náročná práce, kterou věnujeme zajištění smluv o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů.

Úroveň poskytovaných služeb dle standardu pro výkon regionálních funkcí byla zachována v porovnání s loňským rokem na stejné úrovni. Celkově se podařilo splnit všechny vytyčené úkoly pro dané období.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015

Zprávu sestavila: Helena Vejvarová

Dne: 8. 1. 2016

Pověřená knihovna pro okres Náchod
Městská knihovna Náchod, o. p. s.

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2015

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

1 základní knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí

10 základních profesionálních knihoven

60 základních neprofesionálních knihoven

13 poboček profesionálních knihoven

4 knihovny jiných sítí

Počet obsluhovaných knihoven se oproti předchozímu roku nezměnil.

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Regionální služby v okrese zajišťuje 3,35 přepočteného úvazku, z toho 2,5 úvazku metodika, 0,65 zpracování fondu, a 0,2 úvazku řízení a ekonomika. Oproti předchozímu roku došlo ke zvýšení úvazku metodiky o 0,5. Toto navýšení bylo nutné pouze pro rok 2015, a to proto, že zřizovatel Městské knihovny v Jaroměři, u které si pověřená knihovna obvykle objednávala knihovnické služby, zamítl vykonávání těchto služeb vlastním pracovníkem jaroměřské knihovny. Knihovnické služby byly objednány u tří městských knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Tyto knihovny zajišťují tvorbu a distribuci výměnných souborů z prostředků dotace pro základní knihovny provozované obcemi příslušných střediskových obvodů.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Celkem bylo pro knihovníky uspořádáno 14 porad, z toho 4 porady pro profesionální knihovny a 10 porad pro neprofesionální knihovny.

Konzultace byly podle potřeby poskytovány pracovníkům obsluhovaných knihoven i zřizovatelům těchto knihoven. Celkem bylo poskytnuto 244 konzultací, část z nich byla vedena telefonicky či e-mailem.

Celkem bylo uskutečněno 219 metodických návštěv, které se týkaly především rozvozu výměnného fondu, revize fondu neprofesionálních knihoven a kontroly běžné činnosti těchto knihoven.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Všem profesionálním i neprofesionálním knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů. Statistické údaje byly porovnány se standardem VKIS a výsledky byly prezentovány profesionálním knihovnám na poradě 1. 4. 2015.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Uskutečnily se celkem 4 porady profesionálních knihoven, z toho 2 porady se všemi vedoucími profesionálních knihoven (13. 4. a 9. 12.) a 2 porady s vedoucími knihoven, které jsou zapojeny do vykonávání regionálních funkcí (14. 7. a 9. 12.).

Dále proběhlo ve střediskových obvodech 10 porad knihovníků neprofesionálních knihoven (26. 2., 3. 3., 18. 3., 8. 4., 14. 5., 7. 10., 13. 10., 18. 11., 9. 12., 17. 12.), kde se probíraly otázky statistiky, aktuálního dění v oboru, práce se čtenáři, práce s regionální literaturou.

Pro pracovníky profesionálních i neprofesionálních knihoven uspořádala Městská knihovna v Náchodě tyto semináře a kurzy:

14., 16. 4.	Kurz tvorby plakátů jednoduše a efektivně	7 hod.	13 účast.
28. 4. – 19. 5.	Počítačový kurz základních uživatelských dovedností	11 hod.	4 účast.
6. 5.	Češi jako čtenáři – co na nás prozradily tři statistické průzkumy z let 2007, 2010 a 2013	2 hod.	15 účast.
4. 9.	Syndrom vyhoření a jak se mu bránit	3 hod.	21 účast.
14. 11.	Exkurze knihovníků – Knihovna Karla Jaromíra Erbena v Miletíně, Erbenův rodný dům, Místní knihovna Úhlejev	7 hod.	19 účast.
18. 11.	Psychologické profily literárních postav a téma identifikace čtenáře s postavou	3,5 hod.	18 účast.
2. 12.	Burza nápadů	3,5 hod.	15 účast.

Těchto kurzů se účastnili jak pracovníci knihoven z okresu Náchod, tak i pracovníci knihoven z jiných okresů (Trutnov, Rychnov nad Kněžnou, Ústí nad Orlicí, Hradec Králové).

Městská knihovna Náchod spravuje a pravidelně aktualizuje oddíl Pro knihovny na svých webových stránkách (proknihovny.mknachod.cz). Jsou zde zveřejňovány aktuální informace z oboru, materiály pro práci v knihovnách, zápisy z porad, informace pro zřizovatele apod. Jsou zde také základní informace o všech knihovnách v regionu Náchod.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

V roce 2015 bylo expedováno 182 souborů se 10 969 svazky. Knihovny měly k dispozici ještě dalších 1 010 souborů se 60 652 svazky z minulých let. Z celkového počtu 81 953 svazků výměnného fondu bylo v neprofesionálních knihovnách umístěno a využíváno více než 87 % tohoto fondu.

Distribuci souborů zajišťuje pověřená knihovna a knihovny, které mají svůj střediskový obvod. Knihovníci obecních knihoven si většinou vybírají knihy z výměnného fondu častěji a po menších dávkách, protože si je odvázejí v taškách. Rozvoz větších souborů zajišťují knihovny autem.

Na nákup výměnného fondu bylo z dotace na výkon regionálních funkcí použito 295 901 Kč, což je 20 % z celkové částky dotace. Na tvorbě výměnných fondů se podílejí i obce, které využívají služeb střediskových knihoven na základě smluv. V letošním roce přispělo na nákup výměnných fondů 50 zřizovatelů neprofesionálních knihoven částkou 357 425 Kč, což je o 40 365 Kč více než v roce minulém. V této částce je zahrnuto i předplatné časopisů, které svým knihovnám zajišťuje Knihovna města Police nad Metují.

Z ročního přírůstku 3 327 knihovních jednotek bylo 157 darů.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Bylo zrevidováno 7 základních neprofesionálních knihoven s celkem 11 091 svazky. Jednalo se o knihovny v obcích Jasenná, Mezilesí, Nahořany, Nový Hrádek, Říkov, Šestajovice, Trubějov.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Knihovny nakupují z prostředků obecních úřadů pouze knihy do výměnných fondů.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis byl poskytnut ve spolupráci s firmou EŠKOM knihovnám Bohuslavice nad Metují, Jasenná, Rychnovek, Slatina nad Úpou, Šestajovice, Žernov.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2015

- V letošním roce přispělo na základě uzavřených smluv na nákup výměnných fondů 50 zřizovatelů neprofesionálních knihoven částkou 357 425 Kč. Předběžně byla sjednána finanční podpora i pro rok 2016.
- Priority rozvoje knihovnictví v Královéhradeckém kraji na léta 2014–2018 s výhledem do roku 2020 byly probírány na poradách profesionálních i neprofesionálních knihovníků.
- Městská knihovna Náchod spravuje a pravidelně aktualizuje oddíl Pro knihovny na svých webových stránkách (proknihovny.mknachod.cz). Jsou zde zveřejňovány aktuální informace z oboru, materiály pro práci v knihovnách, zápisy z porad, informace pro zřizovatele apod. Jsou zde také informace o všech základních knihovnách v regionu Náchod.
- Plnění standardu VKIS je sledováno a konzultováno na poradách vedoucích knihoven i na setkáních knihovníků obecních knihoven ve střediskových knihovnách.
- Výměnný fond je spravován, aktualizován a revidován v pravidelných intervalech podle knihovního zákona.
- Celostátní adresář knihoven je jednou ročně aktualizován, kompletní aktualizace a doplnění Centrálního adresáře knihoven jsou naplánovány na rok 2016.
- Komisi soutěže Vesnice roku byly poskytnuty informace o přihlášených knihovnách. Jednalo se o knihovny v obcích Bezděkov nad Metují, Vlkov a Žďár nad Metují. Těmto knihovnám byla poskytnuta metodická i praktická pomoc při přípravě na soutěž.
- Na udělení titulu Knihovnice roku 2015 byla za oblast Náchod nominována paní Věra Novotná z Obecní knihovny Provodov. Informace o paní Novotné byly zpracovány pro potřeby Slovníku českých knihovníků. Dále byly pro potřeby Slovníku českých knihovníků zpracovány informace o nositelích titulu Knihovnice roku z let minulých (E. Ambrožová, M. Grimová, M. Havlová, L. Kyrlová).
- Zástupci knihovny pověřené regionální funkcí se zúčastňovali školení k pravidlům RDA pořádaných krajskou knihovnou. Informace o nově zaváděných katalogizačních pravidlech

zprostředkovávali obsluhovaným knihovnám na pravidelných poradách a také poskytovali jednotlivé konzultace na toto téma podle potřeby obsluhovaných knihoven.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Na výkon regionálních funkcí bylo knihovně přiděleno o 30 000 Kč více než v roce předchozím. Z celkové částky 1 417 000 Kč bylo téměř 50 % použito na mzdové náklady. Zvýšení mzdových nákladů oproti předchozímu roku o více než 160 000 Kč bylo způsobeno dočasným zvýšením úvazku metodiky o 0,5 (viz bod 1.2 této zprávy). Částka vydaná na nákup knihovnických služeb byla v roce 2015 snížena, protože knihovnické služby byly nakoupeny u tří knihoven namísto obvyklých čtyř. Na nákup výměnného fondu bylo z dotace na výkon regionálních funkcí použito 295 901 Kč, což je 20 % z celkové částky dotace.

Do výměnného fondu střediskových knihoven přispělo na základě smluv celkem 50 zřizovatelů neprofesionálních knihoven částkou 357 425 Kč, což je o 40 365 Kč více než v roce minulém. Některé obce vydávají značné částky na nákup literatury do fondu vlastní knihovny a služeb výměnných souborů využívají minimálně (Hoříčky, Chvalkovice, Stárvov).

Z důvodu pozdního vyplacení dotace na účet Městské knihovny Náchod (3. 3. 2015) nemohlo být vykonávání regionálních funkcí dodrženo v takovém rozsahu, jak bylo naplánováno. Naopak lednový termín vyúčtování dotace na regionální funkce je poměrně brzký a pro účetní není snadné ho dodržet.

5. Závěr

Regionální služby jsou jasným přínosem v práci obecních knihoven. Díky finančnímu příspěvku na regionální funkce je možné všestranně rozvíjet knihovnickou činnost. Silnou stránkou jsou cíleně budované knihovní fondy pro využití v obecních knihovnách, přístupnost internetu v obcích, konzultační a poradenská činnost pracovníků regionálních služeb. Slabou stránkou je dopravní obslužnost a časové možnosti knihovníků obecních knihoven ve využití nabídek vzdělávání. Také věková struktura knihovníků obecních knihoven někdy neumožňuje přijímání nových forem práce v takové míře, jak bychom si přáli. Ale bez příspěvku na regionální funkce by stagnovala činnost knihoven i tam, kde mají obecní funkcionáři i čtenáři o knihovnu zájem.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015

Zprávu sestavila: Bc. Klára Havlová

Dne: 14. 1. 2016

Pověřená knihovna pro okres Rychnov n. Kn. – oblast Kostelec n. Or.:
Městská knihovna Kostelec nad Orlicí

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2015

1.1. Síť obsluhovaných knihoven: 25 neprofesionálních + 3 profesionální

1 knihovna jiných sítí – knihovna Okresního muzea Orlických hor Rychnov nad Kněžnou – vzhledem k přechodu na jiný automatizovaný knihovnický systém od roku 2016 přejde dohodu na Městskou knihovnu v Rychnově n. Kn.

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby: úvazek 0,7 rozdělený na 2 zaměstnance – 0,3 Kostelec n. O., 0,4 Týniště n. O. –, a to zejména kvůli odlišnému automatizovanému knihovnickému systému v obou oblastech. Velmi dobře fungující středisko v Týništi n. O. umožňuje rozdělit velký počet knih výměnných souborů do dvou budov knihoven; máme velmi omezené skladové prostory; ani jedna knihovna nevlastní auto; knihovny si zajišťují odvoz.

2. Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy – vzhledem k počtu účastníků vedeme školení v této kategorii; knihovníci byli proškoleni v půjčování a problematice e-knih. Metodika u profesionálních knihoven – katalogizace RDA, e-knihy, granty. Metodické návštěvy bývají spojené s doručením MVS.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností – zaučení síly v Týništi n. O. ohledně požadavků statistiky a finančních výkazů.

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady – nemáme počítačovou učebnu, školení řešíme po mnoho let individuálně; starší knihovnice oceňují možnost vyzkoušet si rezervace, hledání, půjčování e-knih a vyhledávání MVS samostatně.

Porada celého okresu Rychnov n. Kn. 10. 11. 2015; porada neprofesionálních knihoven 16. 11. 2015; porada vedoucích z oblasti Kostelecka 4. 12. 2015.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce – aktuální stav souborů na vesnicích je 158/9493 sv.; nejsou započítány soubory pro pobočky u Voděrad a Týniště, knihy zakoupené z dotace na regionální funkce.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů – revize knih výměnných fondů proběhla v roce 2014 v Týništi n. O. a v 2015 v Kostelci n. O.; Nová Ves 1116 sv., Svídnice 580 sv., Čestice 1048 sv., Záměl 2647 sv.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele – nákup pro MK Čestice: 87 knih. Zpracování knih pro: MK Tutleky, Svídnice, Čestice, Chleny, Záměl, Albrechtice, Lípa n. O., Nová Ves, Voděrad. Obnova knih literatury pro děti, nejmenší čtenáře

a povinné četby.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému – zajištěno s pomocí vlastních IT.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2015

1. Nebyly podmínky ze strany Národní knihovny ke splnění úkolu, převedeno do roku 2016.
2. Vesnice roku – splněno.
3. Knihovnik roku – splněno.
4. Katalogizace v RDA společně s novým automatizovaným knihovnickým systémem – od 29. 12. 2015.

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Mimo financování z dotace RF si obce přispěly částkou 148 022 Kč na nákup knih do svých vlastních fondů. Je to částka nejen na knihy, ale i časopisy.

5. Závěr

V naší oblasti si obce tradičně přispívají na nákup knih a časopisů do vlastních knihoven, což spolu s dotací na regionální funkce jsou hlavní zdroje financování. V roce 2015 došlo ve třech knihovnách k velké rekonstrukci prostorů knihovny – v Záměli, Voděradech a Nové Vsi. Dávají tím jednoznačně najevo, že knihovnu považují za důležitou součást života v obci. Střediskový systém je zavedený v oblasti dlouho a funguje nepřetržitě; navazuje na přirozené spádové oblasti měst Kostelec n. O. a Týniště n. O. a jejich výhodnou dopravní obslužnost. Systém financování střediska je naprosto přehledný a jednoznačně průkazný.

Změnou automatizovaného knihovního systému v závěru roku jsme vyřešili i regionální knihovnický systém, který po převodu na KOHu v průběhu roku 2016 konečně vyřeší i katalog pro malé knihovny a možnost rezervace výměnných fondů bez větší finanční zátěže a bude spolehlivě zabezpečený pro městský server.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015

Zprávu sestavila: I. Havlová

Dne: 10. 1. 2016

Pověřená knihovna pro okres Rychnov n. Kn. - oblast Rychnov n. Kn., Dobruška: **Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou**

Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2015

Systém regionálních funkcí v roce 2015 pomáhá i nadále vyrovnávat rozdíly v dostupnosti a kvalitě knihovnických a informačních služeb mezi městy a obcemi. Koncepce rozvoje knihoven byla sjednocena a je celostátně koordinována. Přitom je přihlédnuto k potřebám a zvláštnostem jednotlivých oblastí. Hlavní přísun financí plyne z dotací, které jsou přímo určeny na rozvoj a zajištění regionálních funkcí.

Cílem RF v roce 2015 v oblasti pověřené knihovny v Rychnově n. Kn. bylo pokračující zajištění dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb a další zkvalitňování služeb pro základní knihovny tak, aby byly na srovnatelné úrovni jako služby ve větších knihovnách. V oblasti se na financování spolupodílely i obce na základě uzavřených smluv o poskytování dotací na nákup knih. Dotace na regionální funkce je garantem průběžné aktualizace výměnných fondů a následného využití těchto fondů v podobě výměnných souborů pro obecní knihovny. Finanční zajištění právě na doplnění a obnovu výměnných fondů bylo i v roce 2015 dostatečné.

Sít' obsluhovaných knihoven

Oblast Rychnov nad Kněžnou - Dobruška tvoří 56 základních knihoven okresu.

Obvod Městské knihovny v Dobrušce spravuje celkem 19 obecních knihoven (Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Bystré, Byzhradec, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobřany, Hlinné, Hroška, Chlístov, Janov, Kounov, Kamenice, Ohnišov, Podbřeží, Rovné, Sedloňov a Val).

Městská knihovna v Opočně má ve svém obvodu 7 obecních knihoven (Králova Lhota, Mokré, Očelice, Přepychy, Semechnice, Skršice a Záhornice).

Městská knihovna ve Vamberku má 5 obecních knihoven (Lhoty u Potštejna, Lupenice, Polom, Merklovice, Peklo nad Zdobnicí).

Pověřená knihovna Rychnov n. Kn. obsluhuje obvod s 21 obecními knihovnami (Bartošovice v O. horách, Bělá, Bročná, Černíkovice, České Meziříčí, Hláska, Javornice, Kvasiny, Liberk, Lično, Lipovka, Lukavice, Olešnice v Orlických horách, Orlické Záhoří, Pěčín, Potštejn, Roveň, Skuhrov nad Bělou, Slatina nad Zdobnicí, Solnice, Třebešov). Všechny knihovny jsou evidovány v registru knihoven na Ministerstvu kultury ČR.

Pracovníci zajišťující regionální služby

V Městské knihovně Rychnov nad Kněžnou jsou zřízeny jeden celý úvazek a úvazek 0,625 financované z regionálních funkcí. Pro rok 2015 se nepatrně zvýšil původní úvazek 0,5. Po dohodě mezi pověřenou knihovnou v Rychnově n. Kn. a Městskou knihovnou v Dobrušce (jednání se starostou) jedna pracovnice zajišťuje výkon regionálních funkcí na detašovaném pracovišti v Dobrušce a dle potřeby dojíždí i do Městské knihovny v Rychnově nad Kněžnou. Dohoda mezi oběma knihovnami je formou objednávky, jejímž podkladem je

pracovní smlouva, platový výměr a náplň práce.

Ve střediskových knihovnách Opočno a Vamberk funguje systém objednávek regionálních služeb. Městská knihovna Rychnov n. Kn. objednává u obou střediskových knihoven konkrétní vybrané regionální služby uvedené v objednávce. Městský úřad jako provozovatel městské knihovny vystaví faktury na základě čtvrtletních podkladů pro fakturaci o provedených službách, kterou zpracoval vedoucí městské knihovny.

Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Konzultační a poradenská činnost je prováděna při návštěvách neprofesionálních knihovníků buď přímo na pracovištích profesionálních knihoven, nebo naopak návštěvou pracovníka profes. knihovny v obecních knihovnách dle možností. V roce 2015 bylo poskytnuto 203 konzultací a vykonáno 46 metodických návštěv. Ke konzultacím je kromě jiného využíván e-mail. Je využíván pro konzultace, informace a pozvánky na akce pořádané knihovnami. Knihovníkům jsou poskytovány aktuální informace z oblasti knihovnických a informačních služeb a je jim poskytována praktická pomoc při řešení nejrůznějších odborných problémů v souvislosti s jejich knihovnou. Pomocníkem v této oblasti je i knihovnicko-informační zpravodaj U nás, který vydává Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové za spolupráce ostatních knihoven v kraji. Zpravodaj je výborným pomocníkem nejen pro malé knihovny, které zde najdou spousty rad a návodů právě z oblasti knihovnictví. Zpravodaj U nás dostávají všechny obsluhované knihovny. Knihovnám jsou pravidelně rozesílány plakáty zvoucí na výstavy a akce pořádané Dobrušskou a rychnovskou knihovnou.

Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Statistika za oblast Rychnov n. Kn. - Dobruška je centrálně zpracována Městskou knihovnou v Rychnově n. Kn. Knihovna obesílá všechny knihovny oblasti dopisem se žádostí o zpracování ročního výkazu dané knihovny. U profesionálních knihoven je kromě ročního statistického výkazu požadován i komentář ke statistice za daný rok, dále výkaz výkonu RF s komentářem. Některé aktivní obecní knihovny s ročním statistickým výkazem posílají i komentář (obecní knihovna Mokré). Všechny statistické výkazy jsou v Rychnově n. Kn. centrálně zpracovány prostřednictvím programu Excel. Sebraná data všech základních knihoven jsou zkontrolována, uložena a sumarizována a následně jsou odeslána do SVK Hradec Králové k dalšímu zpracování - sumarizaci a vyhodnocení. Stejně je zpracován i komentář k roční statistice. Jako podklad k sepsání tohoto komentáře slouží komentáře jednotlivých profesionálních, případně obecních knihoven.

4. 11. 2015 byly knihovníkům v rámci porady v Městské knihovně v Rychnově n. Kn. podány informace ke statistickým výkazům včetně praktické ukázky vyplňování; další informace ke statistikám provádíme na vyžádání i individuálně.

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

I v roce 2015 byla snaha zajistit vzdělávání knihovníků a jejich informovanost o aktuálním vývoji knihovnictví. V roce 2015 proběhly 2 porady (28. 4. a 4. 11.) pro pracovníky neprofesionálních knihoven a 1 porada profesionálních pracovníků, která se konala 10. 11. 2015 ve Vamberku. Na program bylo financování RF, spolupráce na kulturních akcích, změny v zajišťování služeb a výměna zkušeností formou diskuse. Součástí porady 28. 4. bylo vzdělávání na téma Knihovna je služba (1 hodina). Součástí porady ze 4. listopadu bylo proškolení ke statistice – Vyplňování statistických výkazů v praxi (1 hodina). Profesionální knihovny nabízejí možnost individuálních školení knihovníkům neprofesionálních knihoven, které se snaží přizpůsobit potřebám i dopravní dostupnosti jednotlivých regionů. Informační gramotnost je na dobré úrovni a odvíjí se i od individuálních znalostí a schopností pracovníků malých knihoven. Mění se ale věková struktura dobrovolných knihovníků v neprofesionálních knihovnách; mladší a pracovní vytížení knihovníci zvládají základní obsluhu počítačů v knihovnách a nemají čas ani zájem absolvovat různá školení. Všichni pracovníci obecních knihoven jsou průběžně proškolení a zvládají práci s počítačem a internetem.

Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Zajištění kvalitních, aktuálních a odborně zpracovaných knihovních fondů, které jsou pak dále efektivně využity v obsluhovaných knihovnách oblasti, je jedním z hlavních cílů regionálních funkcí. Nově zakoupené tituly z dotace na regionální funkce jsou střediskovými knihovnami v Dobrušce, Opočně a Vamberku odvezeny do pověřené knihovny v Rychnově n. Kn., která tituly centrálně zkatalogizuje a odveze zpět příslušným střediskovým knihovnám (Dobruška, Opočno). Vamberecká knihovna si knihy dováží a odváží sama. Tyto knihovny mají tituly odborně zpracovány, převedeny do svých databází (LANius, Clavius) a jsou tak připraveny k následnému využití – tvorbě a distribuci výměnných souborů pro obecní knihovny. Výpůjčky výměnných souborů jsou realizovány prostřednictvím knihovního systému Clavius, modul Výměnné soubory (Dobruška, Opočno, Vamberk, Rychnov n. Kn.). Modul Výměnné soubory umožňuje rychlejší práci při tvorbě výměnných souborů pro obecní knihovny.

V roce 2015 bylo obsluženo celkem 50 knihoven. Bylo vyexpedováno 233 výměnných souborů se 13 953 svazky. Z celkového počtu svazků ve výměnných souborech představuje 7 594 svazky prvovýpůjčky a 6 359 svazků jsou prolongace.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Důležitou součástí regionálních funkcí je pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách = pomoc při fyzické revizi, obsahové prověrce knihovního fondu, dohledávkách, opravách, aktualizaci knihovního katalogu, dále zpracování protokolů o výsledku revize. Aktualizace fondů profesionálních knihoven probíhá průběžně, aktualizace fondů obecních knihoven je většinou součástí probíhající revize.

V roce 2015 byla dokončena revize v Černíkovicích a v Pekle nad Zdobnicí. Celkem bylo

zrevidováno 1 273 svazků. Započatá revize v Městské knihovně Solnice není ukončena a pokračuje v roce 2016.

Servis automatizovaného knihovního systému

Servis automatizovaného knihovního systému pro výkon regionálních funkcí zajišťuje firma EŠKOM prostřednictvím pověřené knihovny v Rychnově n. Kn. Firma zajišťuje dle požadavků servisní služby automatizovaného knihovního systému LANius a Clavius hlavně v částech, které jsou využívány k plnění regionálních funkcí (katalogizace, revize knihovních fondů a automatizované agendy výměnných souborů).

Knihovny, které mají automatizovaný knihovní systém Clavius – Javornice, Skuhrov nad Bělou a Mokré. Knihovny Podbřezí, Bílý Újezd, Kvasiny, Bačetín a Val jsou součástí regionálního knihovního systému REKS. V roce 2015 získala Městská knihovna Rychnov n. Kn. finanční prostředky v rámci dotace VISK 3 MK ČR na projekt „Přechod na interní formát MARC 21“, který nám umožní aplikaci nových katalogizačních pravidel RDA.

Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny

- Pověřená knihovna i nadále získávala finance na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven – zajistila uzavření smluv pro rok 2015 (celkem 29) a vyúčtovala dotace za rok 2014 dle platných předpisů.
- Společně s krajskou knihovnou v Hradci Králové a ostatními pověřenými knihovnami realizovala úkoly stanovené v Koncepci rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014-2018 s výhledem do roku 2020, včetně kampaně Bohatství regionálních fondů a informací v našich knihovnách.
- Pověřená knihovna uzavřela s krajskou knihovnou smlouvu o uživatelském kontě pro elektronické dodávání dokumentů pro případné využívání této služby a o této službě informovala i městské knihovny v obvodu své působnosti.
- Na webové stránce v oddíle Pro knihovny prezentuje informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti. Pověřená knihovna sleduje a doporučuje plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti.
- Revize výměnných fondů je plánována v letech 2015-2017.

Úkoly stanovené krajskou knihovnou pro rok 2015

- Doplnění Celostátního adresáře knihoven za obsluhovanou oblast Rychnov n. Kn. - Dobruška bylo podle pokynů Nár. knihovny přesunuto na rok 2016.
 - V rámci soutěže Vesnice roku knihovna spolupracovala s komisí a poskytla informace a podklady o daných knihovnách, případně se aktivně zúčastnila návštěvy knihovny společně s komisí. Přihlášeným knihovnám nabídla praktickou a metodickou pomoc při přípravě na soutěž.

- Knihovna připravila podklady pro udělení titulu Knihovnice/Knihovník roku 2015 za oblast Rychnov n. Kn. – Dobruška.
- Knihovna spolupracuje s krajskou knihovnou při zavádění katalogizačních pravidel RDA. V roce 2015 získala Městská knihovna Rychnov n. Kn. finanční prostředky v rámci dotace VISK 3 MK ČR na projekt Přechod na interní formát MARC 21, který nám umožní aplikaci nových katalogizačních pravidel RDA.

Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Spotřeba materiálu – část dotace, konkrétně částka 190 209 Kč, byla věnována na nákup nových knih do výměnných fondů. Tímto nákupem stále dochází k oživování a zaktualizování stávajících výměnných fondů. Kvalitní, aktuální a odborně zpracovaný výměnný fond je dále efektivně využit v knihovnách obcí formou souborů. Dalším zdrojem financí na nákup nových knih byly příspěvky od jednotlivých obcí, které poskytly na základě sjednané smlouvy – „Smlouva o poskytnutí dotace na nákup knih (dokumentů) do výměnných fondů v rámci regionálních služeb“. Smlouvu pro rok 2015 uzavřelo celkem 29 obecních úřadů, které přispěly na nákup knih částkou 120 040 Kč. Počet obcí se nerovná počtu knihoven. Některé obce uzavřely smlouvu pro více knihoven, které mají ve své působnosti – Bílý Újezd (Hroška), Dobré (Hlinné, Kamenice, Rovné), Liberk (Bělá, Hláska), Trnov- Záhornice.

Dále položka zahrnuje nákup drobného papírenského zboží.

Cestovné – položka v sobě zahrnuje úhradu výdajů za cestovné spojené s výkonem RF – konkrétně úhradu cest při výběru a nákupu knih do výměnných fondů a úhradu cest na školení a porady pracovníků zajišťujících výkon RF.

Ostatní služby:

Doprava – položka zahrnuje finanční prostředky na nákup pohonných hmot pro dopravu v rámci RF (nákupy knih do VF, revize, metodické návštěvy, rozvoz souborů).

Servis výpočetní techniky – zahrnuje servis knihovního programu Clavius (úprava dat a nastavení REKS).

Nákup licence na elektronické zdroje – položka zahrnuje update (nové verze) pro moduly Clavius (www katalog, výměnné soubory, revize knihovního fondů v souvislosti s využíváním REKSu), aktualizaci tabulek v Microsoft Excel pro zpracování statistických přehledů knihoven oblasti.

Nákup knihovnických služeb – položka zahrnuje finanční prostředky k zajištění vybraných regionálních funkcí formou objednávky knihovnických služeb u 2 profesionálních knihoven se střediskovou funkcí (Opočno a Vamberk) okresu Rychnov n. Kn. Není zde zahrnuta Městská knihovna v Dobrušce, kde vybrané regionální funkce přímo zajišťuje pracovníci na 1 úvazek, jejíž finanční prostředky jsou hrazeny ze mzdových nákladů.

Mzdové náklady + zákonné sociální pojištění:

Tato položka zahrnuje plat zaměstnanců zajišťujících výkon regionálních funkcí pro obvod

Rychnov n. Kn. - Dobruška. 1 úvazek – metodička neprofesionálních knihoven oblasti RK a 0,625 úvazek – pracovnice pro správu výměnných souborů, rekatalogizace.
Sociální náklady (zákonné a jiné s. n.) - položka zahrnuje stravné zaměstnance.

Přílohy:

Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015

Zprávu sestavila: N. Kaločová

Dne: 20. ledna 2016

Pověřená knihovna pro okres Trutnov:

Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově

1. Výchozí zajištění regionálních funkcí v roce 2015

1.1. Síť obsluhovaných knihoven

1 knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí (MěK Trutnov)

8 knihoven s profesionálním knihovníkem (Dvůr Králové nad Labem, Hostinné, Rtyně v Podkrkonoší, Svoboda nad Úpou, Špindlerův Mlýn, Úpice, Vrchlabí a Žacléř)

41 knihoven s neprofesionálním pracovníkem

2 pobočky v přidružených obcích (1 při MěK Trutnov, 1 při OK Nemojov) + 2 pobočky MěK v Poříčí a Horním Starém Městě

7 odborných evidovaných knihoven (Podkrkonošské muzeum v Trutnově, ZŠ Komenského v Trutnově, Knihovna Krkonošského muzea ve Vrchlabí, Školní informační centrum při Vyšší odborné škole zdravotnické a střední zdravotnické škole (nově evidovaná), Knihovna při Městském muzeu a galerii Julie W. Mezerové v Úpici, Knihovna Městského muzea ve Dvoře Králové nad Labem a školní knihovna ZŠ v Bílé Třešně

1. 2. Pracovníci zajišťující regionální služby

úv. 1,00 - metodička

úv. 0,05 - ředitelka

úv. 0,40 - pracovnice akvizice

úv. 0,1 - pracovnice ochrany a údržby knihovního fondu

úv. 0,1 - pracovnice oddělení pro dospělé čtenáře

úv. 0,05 - účetní

Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí dle standardů

2. 1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Během roku bylo poskytnuto 268 konzultací jak neprofesionálním, tak i profesionálním knihovnám. Uskutečněno bylo 53 metodických návštěv. Odborné rady se týkaly zejména vyplňování žádostí o granty, meziknihovní výpůjční služby, katalogizace podle nových pravidel RDA, elektronického dodávání dokumentů, tvorby www stránek, automatizovaného zpracování dokumentů, konzultace ekonomického charakteru, vnitřních směrnic.

2. 2. Plány, rozbor, statistika knihovnických činností

Bylo zpracováno 56 statistických výkazů (1 MěK Trutnov, 8 profesionálních knihoven, 41 neprofesionálních knihoven, 3 pobočky a 3 sumáře).

2. 3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Pro pracovnice profesionálních knihoven bylo uskutečněno školení týkající se katalogizace podle nových pravidel RDA. Tohoto školení se zúčastnily pracovnice profesionálních knihoven. Pro neprofesionální knihovníky bylo uspořádáno školení týkající se vyhledávání v online katalogu, podávání žádostí o VISK 3. Tohoto školení se zúčastnilo 10 knihovníků.

2. 4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Během roku bylo připraveno 585 souborů, v nichž bylo celkem 36 399 k. j. Této služby využilo 41 knihoven našeho okresu.

2. 5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Během roku bylo provedeno 11 revizí a zrevidováno celkem 23 280 k. j.

2. 6. Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Pro neprofesionální knihovny pouze zpracováváme jimi nakoupené dokumenty. Zpracováno bylo 1 523 k. j. pro 29 knihoven.

2. 7. Servis automatizovaného knihovního systému

Servis poskytujeme všem knihovnám okresu, které používají knihovnický systém REKS a Clavius.

3. Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2015

Ve smlouvě jsou uvedeny úkoly trvalé – poradenství, statistika, vzdělávání, tvorba výměnných souborů, pomoc při revizi, servis automatizovaného knihovního systému; jsou plněny průběžně.

Úkoly stanovené krajskou knihovnou

1. Bylo uzavřeno 37 smluv o dotaci na nákup výměnných fondů z prostředků obcí. Koncem roku se připravovaly nové smlouvy pro rok 2016 podle nových pravidel o rozpočtovém určení daní.
2. Pro rok 2015 byla vyhlášena kampaň – služby knihoven.
3. V oddíle pro knihovny uveřejňujeme informace pro obsluhované knihovny.
4. Při jednání s pracovníky nejen profesionálních knihoven informujeme o výsledcích standardu VKIS.
5. Revize výměnného fondu byla provedena v roce 2014. Další bude v roce 2019.

Úkoly stanovené SVK pro rok 2015

1. Zabezpečení aktualizace Celostátního adresáře knihoven – tento úkol byl přesunut na rok 2016.
2. Metodicka poskytla požadované informace komisaře soutěže Vesnice roku.
3. Byla připravena nominace na knihovníka roku – za náš okres byla navržena paní Kateřina Štěpánová z knihovny městyse Mladé Buky.
6. Odpovědnou osobou pro zavádění pravidel RDA (katalogizace) byla jmenována Mgr. Jitka Káchová, která také poskytuje konzultace knihovnám, které již RDA používají (Knihovna Krkonošského muzea ve Vrchlabí, MěK Svoboda nad Úpou, MěK Vrchlabí, knihovna Muzea Podkrkonoší, MěK Dvůr Králové nad Labem).

4. Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí

Celkové prostředky od obcí činily 136 400 Kč, finanční příspěvek z rozpočtu Královéhradeckého kraje byl ve výši 1 106 000 Kč, největší částku tvořily náklady na nákup knihovního fondu, a to ve výši 509 450 Kč. Přesuny mezi jednotlivými položkami nepřesahují 10 % z rozpočtovaných částek. Získané finanční prostředky jsou vynakládány efektivně s ohledem na potřeby obsluhovaných knihoven.

5. Závěr

Regionální služby jsou přínosem pro všechny knihovny. Knihovníci nejvíce využívají výměnné soubory, které jsou pro dobré fungování jejich malých knihoven nezbytné. Přínosem jsou pro knihovníky i setkávání pořádaná pověřenou knihovnou, dále pak školení a kurzy pořádané Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové, výjimkou nejsou ani účasti na workshopech pořádaných městskými knihovnami Královéhradeckého kraje.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015

Zprávu sestavila: Blanka Maňhalová

Dne: 14. 1. 2016

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje

Statistické výkazy výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2015

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2015
1	Kraj	Královéhradecký
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	sumář krajský
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	15,072
4	Počet obsluhovaných knihoven	422
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	390
7	počet poskytnutých konzultací	1 669
8	počet metodických návštěv	683
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	385
11	počet zpracovaných statistických výkazů	406
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	208
14	počet všech vzdělávacích akcí	72
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	33
16	počet všech účastníků	822
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	531
18	počet všech vyučovacích hodin	258
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	105
20	Porady	
21	počet obslužených knihoven	184
22	počet akcí	42
23	počet účastníků	500
24	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
25	počet obslužených knihoven	67
26	počet revidovaných knihovních jednotek	64 379
27	počet revidovaných knihoven	46
28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
29	počet obslužených knihoven	1
30	počet nakoupených knihovních jednotek	87
31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
32	počet obslužených knihoven	42
33	počet zpracovaných knihovních jednotek	5 799
34	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)	
35	stav výměnného fondu k 31.12. 2015	351 933
36	roční přírůstek VF	15 158
37	roční úbytek výměnného fondu	5 645
38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	6 238
39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	7 779
40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	1 141
41	Cirkulace VF	
42	počet obslužených knihoven	321
43	počet expedovaných souborů	2 976
44	počet svazků v souborech	185 678
45	Servis automatizovaného knihovního systému	
46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	141
47	počet akcí, zásahů	60
48	Doprava v rámci výkonu RF	
49	počet obslužených knihoven	200
50	počet ujetých km	7 862

48	Doprava v rámci výkonu RF	
49	počet obslužených knihoven	200
50	počet ujetých km	7 862
	Výkaz financování regionálních funkcí knihoven (pouze z finančních prostředků kraje)	Rok 2015
51	Kraj	Královéhradecký
52	Název knihovny	sumář krajský
53	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 209 509,78
54	z toho: nákup knihovního fondu	1 071 413,00
55	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	112 861,36
56	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00
57	Cestovné (číslo účtu 512)	47 491,00
58	Ostatní služby (číslo účtu 518)	584 480,62
59	z toho: doprava	22 983,09
60	z toho: servis AKS	98 220,00
61	z toho: nákup licence na el. zdroje	21 347,00
62	z toho: nákup knihovnických služeb	383 120,00
63	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	3 094 131,00
64	z toho: platy zaměstnanců	2 979 086,00
65	z toho: ostatní osobní náklady	115 045,00
66	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	1 042 509,00
67	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	77 001,24
68	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	24 533,00
69	Ostatní provozní náklady (neuvezeny v ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 68)	7 483,00
70	Provozní náklady celkem (součet ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 69)	6 200 000,00
71	Investiční náklady	0,00
72	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 70 a 71)	6 200 000,00
73		
74	Přidělená dotace (krajská)	6 200 000,00
75	Vráceno	0,00
76		
77		
78		
79		
	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	Rok 2015
80	Náklady za rok	
81	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	14 956,67
82	z toho: na nákup knihovního fondu	0,00
83	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	573 313,00
84	z toho: platy zaměstnanců	535 212,00
85	z toho: ostatní osobní náklady	38 101,00
86	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	181 732,00
87	Ostatní provozní náklady (neuvezené v ř. 82, 84, 87)	248 317,70
88	Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84, 87, 88)	1 018 319,37
89	Investiční náklady	0,00
90	Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	1 018 319,37
91		

Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu		Rok 2015
95	(mimo prostředky určené na RF)**	
Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2015		
96	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00
97	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00
98 Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ***		
99	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	246
100	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 411 325,00

*Řádek 93 a 94 vyplňují jen ty PK a KK, v jejichž obvodě obce přispívají na nákup KF pro své knihovny (viz činnost v ř. 28 a ř. 31)

Řádky 96 a 97 vyplňují ty knihovny, které získaly v rámci krajských grantových programů dotace na rozvoj a činnost mimo program RF: v ř. 96 jsou uvedeny dotace z **jakéhokoliv krajského grantového programu, kt. knihovna získala v řádku 97 jsou uvedeny dotace z krajského grantového programu, kt. knihovna získala a který byl krajem vyhlášen **výhradně** na podporu knihoven a není součástí financí na RF.

***Řádky 99 a 100 vyplňují ty PK a KK, v jejichž obvodě přispívají obce i na nákup do výměnného fondu (viz. výměnné fondy v ř. 39)

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2015		Formulář výkazu schválený NK Praha							
1	Kraj	Královéhradecký	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov	
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	sumář krajský									
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	15,072	2,297	12,775	2,800	2,600	3,350	0,700	1,625	1,700	
4	Počet obsluhovaných knihoven	422	6	416	106	78	87	28	56	61	
5	Poradenská a konzultační činnost										
6	počet obslužených knihoven	390	22	368	97	71	70	24	53	53	
7	počet poskytnutých konzultací	1 669	47	1 622	374	498	244	35	203	268	
8	počet metodických návštěv	683	17	666	208	112	219	28	46	53	
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01										
10	počet obslužených knihoven	385	6	379	93	75	74	28	56	53	
11	počet zpracovaných statistických výkazů	406	7	399	96	78	74	26	69	56	
12	Vzdělávání knihovníků, semináře										
13	počet obslužených knihoven	208	57	151	29	39	29	0	40	14	
14	počet všech vzdělávacích akcí	72	22	50	4	35	7	0	2	2	
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	33	8	25	4	10	7	0	2	2	
16	počet všech účastníků	822	296	526	54	313	105	0	40	14	
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	531	193	338	54	125	105	0	40	14	
18	počet všech vyučovacích hodin	258	143	115	10	60	37	0	2	6	
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	105	29	76	10	21	37	0	2	6	
20	Porady										
21	počet obslužených knihoven	184	19	165	8	12	70	27	40	8	
22	počet akcí	42	11	31	6	4	14	3	2	2	
23	počet účastníků	500	126	374	68	42	166	46	40	12	
24	Pomoc při revizi a aktualizaci KF										
25	počet obslužených knihoven	67	0	67	17	12	21	4	2	11	
26	počet revidovaných knihovnických jednotek	64 379	0	64 379	19 215	4 125	11 091	5 395	1 273	23 280	
27	počet revidovaných knihoven	46	0	46	14	8	7	4	2	11	
28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF										
29	počet obslužených knihoven	1	0	1	0	0	0	1	0	0	
30	počet nakoupených knihovnických jednotek	87	0	87	0	0	0	87	0	0	
31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF										
32	počet obslužených knihoven	42	0	42	0	0	0	10	0	32	
33	počet zpracovaných knihovnických jednotek	5 799	0	5 799	0	0	0	4 015	0	1 784	
34	Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)										
35	stav výměnného fondu k 31.12. 2015	351 933	0	351 933	100 900	42 985	81 953	19 277	57 080	49 738	
36	roční přírůstek VF	15 158	0	15 158	3 093	1 924	3 327	685	2 972	3 157	
37	roční úbytek výměnného fondu	5 645	0	5 645	3 785	740	747	85	179	109	
38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	6 238	0	6 238	550	0	1 518	685	1 170	2 315	
39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	7 779	0	7 779	2 543	1 924	1 652	0	818	842	
40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	1 141	0	1 141	0	0	157	0	984	0	
41	Cirkulace VF										
42	počet obslužených knihoven	321	0	321	87	61	61	21	50	41	
43	počet expedovaných souborů	2 976	0	2 976	370	437	1 193	158	233	585	
44	počet svazků v souborech	185 678	0	185 678	22 208	32 004	71 621	9 493	13 953	36 399	
45	Servis automatizovaného knihovního systému										
46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	141	0	141	29	49	6	0	6	51	
47	počet akcí, zásahů	60	0	60	24	3	5	0	2	26	
48	Doprava v rámci výkonu RF										
49	počet obslužených knihoven	200	0	200	89	48	28	0	35	0	
50	počet ujetých km	7 862	0	7 862	3 249	1 557	1 976	0	1 080	0	

Výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2015

Výkaz financování regionálních funkcí knihoven (pouze z finančních prostředků kraje)		Rok 2015		Formulář výkazu schválený NK Praha						
51	Kraj	Královéhradecký	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov
52	Název knihovny	sumář krajský								
53	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 209 509,78	0,00	1 209 509,78	120 239,00	21 628,85	335 477,00	125 619,00	191 411,00	415 134,93
54	z toho: nákup knihovního fondu	1 071 413,00	0,00	1 071 413,00	95 378,00	0,00	295 901,00	116 875,00	190 209,00	373 050,00
55	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	112 861,36	0,00	112 861,36	0,00	69 475,36	0,00	0,00	0,00	43 386,00
56	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
57	Cestovné (číslo účtu 512)	47 491,00	0,00	47 491,00	13 088,00	5 930,00	9 737,00	666,00	3 703,00	14 367,00
58	Ostatní služby (číslo účtu 518)	584 480,62	0,00	584 480,62	246 035,00	108 382,55	129 879,00	12 903,00	80 977,00	6 304,07
59	z toho: doprava	22 983,09	0,00	22 983,09	0,00	15 887,09	4 205,00	0,00	2 891,00	0,00
60	z toho: servis AKS	98 220,00	0,00	98 220,00	22 044,00	66 090,00	9 086,00	0,00	1 000,00	0,00
61	z toho: nákup licence na el. zdroje	21 347,00	0,00	21 347,00	3 524,00	0,00	0,00	6 837,00	10 986,00	0,00
62	z toho: nákup knihovnických služeb	383 120,00	0,00	383 120,00	216 520,00	0,00	100 000,00	500,00	66 100,00	0,00
63	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	3 094 131,00	0,00	3 094 131,00	741 000,00	640 000,00	695 819,00	187 345,00	370 708,00	459 259,00
64	z toho: platy zaměstnanců	2 979 086,00	0,00	2 979 086,00	741 000,00	638 000,00	690 619,00	79 500,00	370 708,00	459 259,00
65	z toho: ostatní osobní náklady	115 045,00	0,00	115 045,00	0,00	2 000,00	5 200,00	107 845,00	0,00	0,00
66	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	1 042 509,00	0,00	1 042 509,00	252 171,00	215 328,00	233 680,00	59 141,00	126 041,00	156 148,00
67	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	77 001,24	0,00	77 001,24	20 260,00	20 772,24	12 408,00	0,00	12 160,00	11 401,00
68	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	24 533,00	0,00	24 533,00	10 207,00	0,00	0,00	14 326,00	0,00	0,00
69	Ostatní provozní náklady (neuveďeny v ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 68)	7 483,00	0,00	7 483,00	0,00	7 483,00	0,00	0,00	0,00	0,00
70	Provozní náklady celkem (součet ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 69)	6 200 000,00	0,00	6 200 000,00	1 403 000,00	1 089 000,00	1 417 000,00	400 000,00	785 000,00	1 106 000,00
71	Investiční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
72	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 70 a 71)	6 200 000,00	0,00	6 200 000,00	1 403 000,00	1 089 000,00	1 417 000,00	400 000,00	785 000,00	1 106 000,00
73										
74	Přídělená dotace (krajská)	6 200 000,00	0,00	6 200 000,00	1 403 000,00	1 089 000,00	1 417 000,00	400 000,00	785 000,00	1 106 000,00
75	Vráceno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
76										
77										
78										
79										
80	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)									
81	Náklady za rok									
82	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	14 956,67	13 800,00	1 156,67	106,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 050,67
83	z toho: na nákup knihovního fondu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
84	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	573 313,00	572 607,00	706,00	706,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
85	z toho: platy zaměstnanců	535 212,00	534 506,00	706,00	706,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
86	z toho: ostatní osobní náklady	38 101,00	38 101,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
87	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	181 732,00	181 732,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
88	Ostatní provozní náklady (neuveďené v ř. 82, 84, 87)	248 317,70	248 317,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
89	Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84, 87, 88)	1 018 319,37	1 016 456,70	1 862,67	812,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 050,67
90	Investiční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
91	Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	1 018 319,37	1 016 456,70	1 862,67	812,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 050,67
92	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování									
93	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	148 022,00	0,00	148 022,00	0,00	0,00	0,00	148 022,00	0,00	0,00
94	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2015

	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu	sumář krajský	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov
95	(mimo prostředky určené na RF)**	Rok 2015								
Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2015										
96	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
97	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
98 Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ***										
99	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	246	0	246	76	54	50	0	29	37
100	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 411 325,00	0,00	1 411 325,00	441 000,00	356 460	357 425,00	0,00	120 040,00	136 400,00

* Řádek 93 a 94 vyplňují jen ty PK a KK, v jejichž obvodě obce přispívají na nákup KF pro své knihovny (viz činnost v ř. 28 a ř. 31)

** Řádky 96 a 97 vyplňují ty knihovny, které získaly v rámci krajských grantových programů dotace na rozvoj a činnost mimo program RF: v ř. 96 jsou uvedeny dotace z **jakéhokoliv** krajského grantového programu, kt. knihovna získala v řádku 97 jsou uvedeny dotace z krajského grantového programu, kt. knihovna získala a který byl krajem vyhlášen **výhradně** na podporu knihoven a není součástí financí na RF.

*** Řádky 99 a 100 vyplňují ty PK a KK, v jejichž obvodě přispívají obce i na nákup do výměnného fondu (viz. výměnné fondy v ř. 39)

Název	Výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2015
Zpracoval	Ředitelky a metodičky krajské knihovny a pověřených knihoven
Redakční úprava	Bc. Eva Semrádová
Jazyková korektura	PhDr. Božena Klabalová
Vydavatel	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Rok vydání	2016
Počet stran	45
Dostupné na WWW	www.svkhk.cz